

EESTI MAAÜLIKOOL
Majandus- ja sotsiaalinstituut

Maria-Elise Taggu

**TÖÖTUS PÄRNUMAA KOHALIKES OMAVALITSUSTES
AASTATEL 2015 – 2020**

UNEMPLOYMENT IN PÄRNU COUNTY'S LOCAL
GOVERNMENTS IN 2015 TO 2020

Bakalaureusetöö
Maamajandusliku ettevõtluse ja finantsjuhtimise õppekava

Juhendaja: teadur Anne Põder, *PhD*

Tartu 2021

Eesti Maaülikool Fr. R. Kreutzwaldi 1, Tartu 51006		Bakalaureusetöö lühikokkuvõte	
Autor: Maria-Elise Taggu		Õppekava: Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine	
Pealkiri: Töötus Pärnumaa kohalikes omavalitsustes aastatel 2015-2020			
Lehekülgi: 53	Jooniseid: 7	Tabeleid: 8	Lisasid: 6
Osakond / Õppetool: Majandus- ja sotsiaalinstituut / Maamajandusökonomika õppetool ETIS-e teadusvaldkond ja CERC S-i kood: S188 Arenguökonomika Juhendaja(d): teadur Anne Pöder, PhD Kaitsmiskoht ja -aasta: Tartu 2021			
<p>Töötuse põhjuste analüüsimine on oluline, et mõista ja tulevikus võimaluse korral ennetada tekkivaid probleeme tööturul. 2020. aastal maailma tabanud koroonaviiruse tekitatud pandeemia puudutas kogu tööturgu ning tõstatas teema aktuaalsust.</p> <p>Bakalaureusetöö eesmärgiks oli uurida töötust Pärnumaa kohalikes omavalitsustes aastatel 2015-2020, kuidas erinevad mõjutegurid on seda muutnud ning koostada regressioonianalüüs kohalikke omavalitsusi iseloomustavate majanduslike ja sotsiaalsete näitajatega. Töö teoreetilises osas anti ülevaade töötusest üldiselt, tutvustati selle liike, kirjeldati Eesti tööturgu aastatel 2015-2020, toimunud viimast haldusreformi ning koroonakriisi mõju Eesti töötusele.</p> <p>Empiiriline osa põhineb kvantitatiivsel analüüsimeetodil, mille jaoks kasutati Eesti Statistikaameti ja Eesti Töötukassa andmebaasi sekundaarseid andmeid. Selles osas analüüsiti ja võrreldi töötust ning tööhõivet Pärnumaa kohalikes omavalitsutes ning selgus, et Pärnumaa töötuse määr on olnud mitmeid aastaid Eesti keskmisest kõrgem. 2020. aasta haigus ning piirangud mõjutasid töötust suuresti kõigis vanuserühmades, igas kohalikus omavalitsustes ning Eestis, kuid eriti just 16 – 24-aastaseid.</p> <p>Regressioonianalüüsi koostamiseks analüüsiti kohalike omavalitsuste rahvaarvu, ettevõtete arvu, brutotulu saajaid, palgatöötaja kuukeskmist brutotulu, maksutuluseid, hariduskulusid. Statistiliselt olulisteks parameetriteks osutusid kohalike omavalitsuste rahvaarv, ettevõtete arv 1000 elaniku kohta ja hariduskulud elaniku kohta.</p> <p>Kuna regressioonianalüüsi oli võimalik teostada ainult 2015.-2019. aasta andmete põhjal, on tulevikus võimalik, täiendavate andmete jõudmisel andmebaasidesse, uurida koroonapõhjustatud töötust edasi.</p>			
Märksõnad: Hõivatu, tööjõud, tööhõive määr, töötuse määr, haldusreform			

Estonian University of Life Sciences Fr. R. Kreutzwaldi 1, Tartu 51006		Abstract of Bachelor's Thesis	
Author: Maria-Elise Taggu		Curriculum: Rural Entrepreneurship and Financial Management	
Title: Unemployment in Pärnu County's local governments in 2015 to 2020			
Pages: 53	Figures: 7	Tables: 8	Appendixes: 6
Department / Chair: / Õppetool: The Institute of Economics and Social Sciences / Chair of Rural Economics Field of research and (CERC S) code: S188 Economics of development Supervisor: Anne Põder, <i>PhD</i> Place and date: Tartu 2021			
<p>Analyzing the causes of unemployment is important in order to understand and, if possible, prevent future problems in the labor market. Global Coronavirus pandemic in 2020 affected entire labor market and raised the issue of this topic.</p> <p>The aim of this bachelor's thesis was to study unemployment in local governments in Pärnu County in 2015-2020, how various influencing factors have changed it, and to compile a regression analysis with economic and social indicators characterizing local governments. The theoretical part of this paper gives an overview of unemployment in general, introduces its types, describes the Estonian labor market in 2015-2020, the latest administrative reform and the impact of the Corona crisis on Estonian unemployment.</p> <p>The empirical part is based on a quantitative analysis method, for which secondary data from the databases of Statistics Estonia and the Estonian Unemployment Insurance Fund were used. In this part, unemployment and employment in local governments of Pärnu County were analyzed and compared, and it became clear that the unemployment rate in Pärnu County has been higher than Estonia's average for several years. The illness and restrictions of 2020 greatly affected unemployment in all age groups, in every local government and in Estonia, but especially 16 – 24-year olds.</p> <p>To compile the regression analysis, the population of local governments, the number of enterprises, the recipients of gross income, the average monthly gross income of an employee, tax revenues, and education expenses were analyzed. Statistically important parameters were the population of local governments, the number of enterprises per 1000 inhabitants and educational expenditure per capita.</p> <p>The regression analysis could only be performed on the basis of 2015-2019 data. In the future, when additional data reaches the databases, it will be possible to investigate Corona-induced unemployment further.</p>			
Keywords: Employed, labor force, employment rate, unemployment rate, administrative reform			

SISUKORD

SISUKORD	4
SISSEJUHATUS	5
1. TÖÖPUUDUS JA SEDA MÕJUTAVAD TEGURID.....	7
1.1. Töötus, selle liigid ja seda mõjutavad tegurid	7
1.2. Eesti tööturg 2015 – 2020	11
1.3. Koroonapandeemia mõju Eesti töötusele	14
1.4. 2017 aasta haldusreformi mõju tööturule	18
2. TÖÖTUS PÄRNUMAA KOHALIKES OMAVALITSUSTES AASTATEL 2015-2020	21
2.1. Materjal ja metoodika	21
2.2. Pärnumaa kohalike omavalitsuste arvu muutus 2017. aasta haldusreformi järgselt 22	
2.3. Rahvaarvu muutused Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020	23
2.4. Tööhõive Pärnumaal aastatel 2015-2020	26
2.5. Töötus Pärnumaal aastatel 2015-2020	28
2.6. Mitmene regressioonimudel	32
2.7. Tulemused ja järeldused	37
KOKKUVÕTE	39
KASUTATUD KIRJANDUS	41
LISAD	45
Lisa 1. Pärnumaa omavalitsused ja nende pindalad hektarites aastatel 2015-2017	46
Lisa 2. Pärnumaa omavalitsused ja nende pindalad hektarites aastatel 2018-2020	47
Lisa 3. Registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ja nende muutus (%) vanuserühma järgi Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020	48
Lisa 4. Registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ja nende muutus (%) soo järgi Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020	49
Lisa 5. Andmed Pärnumaa kohalike omavalitsuste kohta aastatel 2015-2019.....	50
Lisa 6. Andmed regressiooni- ja korrelatsioonianalüüsiks.....	52

SISSEJUHATUS

Tööpuudus on olnud probleemiks Eestis pikemat aega, nii ka Pärnumaal. Viimastel aastatel on maakonna töötus olnud Eesti keskmisest kõrgem. Maakonnas on mikroettevõtete arv kasvanud, kuid need pole kohealt palju uusi töökohti juurde pakkunud, mistõttu nende teke ei loo piisavalt töövõimalusi Pärnumaa elanikele. Seetõttu otsivad paljud inimesed tööd väljaspool maakonda. Lisaks sellele mõjutas eelmisel aastal tööpuudust ka koroonakriis. 2020. aastal maailma tabanud kiiresti leviva viiruse SARS-CoV-2 tekitatud pandeemia puudutas esmalt inimeste tervist ja seejärel kogu tööturgu. Haiguspuhangu tõttu on saanud tööpuudus veelgi aktuaalsemaks teemaks. 2017. aastal toimus Eestis, sealhulgas Pärnu maakonnas, omavalitsuste haldusreform, mis korraldas nii mitmedki töökohad ümber ning mõjutas samuti kohalike omavalitsuste statistilisi andmeid.

Töötuse põhjuste analüüsimine on oluline, et mõista ja tulevikus võimaluse korral ennetada tekkivaid probleeme tööturul. Kuna töötus mõjutab mitte ainult inimest ja tema pere, vaid ka kogu ühiskonda, kaasaarvatud mind, siis valitud teema pakkus erilist huvi uurimiseks ja analüüsimiseks.

Bakalaureusetöö eesmärk on välja selgitada töötuse trendid Pärnumaa kohalikes omavalitsustes aastatel 2015-2020 ning seda mõjutavad tegurid. Selleks vaadeldakse Pärnumaa kohalikke omavalitsusi iseloomustavaid majanduslikke ja sotsiaalseid näitajaid ning kasutatakse regressioonanalüüsi näitajate mõjude välja selgitamiseks.

Töö eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:

- teoreetiliste allikate alusel käsitleda töötust, sellega seotud mõisteid ning seda mõjutavaid tegureid;
- statistikaameti andmete põhinedes iseloomustada tööturu olukorda Pärnu maakonnas aastatel 2015 – 2020;
- võrrelda Pärnumaa kohalike omavalitsuste arengut;
- hinnata, kuivõrd demograafilised tegurid mõjutasid töötust Pärnumaa kohalikes omavalitsustes;

- regressioonianalüüsi abil välja selgitada, millised kohalikke omavalitsusi iseloomustavad majanduslikud ja sotsiaalsed näitajad mõjutasid töötust Pärnumaal perioodil 2015–2020.

Bakalaureusetöö teoreetilises osas selgitatakse töötuse ja sellega seonduvate mõistete olemust ning tuuakse välja tööpuuduse liigid, alaliigid ja põhjused. Tuuakse välja ka Eesti tööturu seis valitud aastatel, koroonapandeemia ning haldusreformi mõju Eestile. Uurimistöö empiirilises osas käsitletakse Pärnumaa töötust ja tööhõivet aastatel 2015-2020 ning esitatakse ka regressioonianalüüsi tulemused.

Töö teoreetiline osa tugineb akadeemilistele kirjandusallikatele, mis pärinevad põhiliselt Eesti autoritelt, kuid kasutatud on ka Itaalia, Hollandi ja Prantsusmaa autorite töid. Empiiriline osa põhineb kvantitatiivsel analüüsimeetodil, mille jaoks sai läbi töötatud Eesti Statistikaameti ja Eesti Töötukassa kuue aasta andmebaasi sekundaarsed andmed. Regressioonianalüüsi koostamiseks analüüsiti kohalike omavalitsuste rahvaarvu, ettevõtete arvu, brutotulu saajaid, palgatöötaja kuukeskmist brutotulu, maksutulu, hariduskulusid ning töötute osakaalu tööealisest rahvastikust. Töö sisaldab ka lisa, kus on toodud välja kohalike omavalitsuste pindalad, registreeritud töötute arv ja regressioonianalüüsis kasutatud andmed.

Vaadeldavat perioodi Pärnumaa töötuse kohta ei ole eraldi uuritud ning autor loodab, et antud analüüsi tulemused on abiks töötuse prognoosimiseks järgnevatel aastatel.

Uurimistöö autor soovib tänada juhendajat Anne Põderit, kes oli alati kättesaadav, vastutulelik, kannatlik ning toetav. Suur tänu Talle, tema märkuste, täienduste ja paranduste eest.

1. TÖÖPUUDUS JA SEDA MÕJUTAVAD TEGURID

1.1. Töötus, selle liigid ja seda mõjutavad tegurid

Nähtust, mil inimesed, kellel on soov ja kes on suutelised tööd tegema, ei ole võimelised leidma endale sobivat tööd, nimetatakse töötuseks ehk tööpuuduseks. Avalikku täielikku tööpuudust iseloomustab mittetöötavate töötajate arv. Osaline töötus on põhjustatud ettevõtte tootmisraskustest, mis on seotud tellimuste või töömahu lühiajalise alanemisega. See väljendub ka tööaja vähendamises (töötamine osalise tööajaga) või töötaja nn sunnitud puhkusel olemises. Tavaliselt on osaline tööaeg tööandja poolt kehtestatud tööaja normist lühem aeg, mida rakendatakse töötaja ja tööandja kompromissil. Kolm põhilist näitajat, mida kasutatakse majandusliku aktiivsuse hindamiseks, on töötuse määr, tööhõive määr ja tööjõu osalemise määr ehk aktiivsuse määr. (Org 2016: 6-8)

Inimeste vanus, keda loetakse tööealisteks (tööealine rahvastik), on eri autoritel ja erinevates ametlikes väljaannetes erinev (Elenurm jt 2008: 11). Euroopa Liidus läbiviidav tööjõu-uuring käsitleb tööealise rahvastikuna 15-74 vanuserühma, samas näiteks Eurostati andmetes vaadeldakse 15 – 64-aastaseid ning OECD loeb oma uuringutes tööealisteks 20 – 64-aastaste gruppi (Tööealine elanikkond 2021). Ka Statistikaamet defineerib Eestis tööealisi kui 15 – 74-aastaseid.

Rahvusvaheline Tööorganisatsioon liigitab asukad majanduslikult aktiivseteks (tööga hõivatud ja töötud) ning majanduslikult mitteaktiivseteks (Rosenbald 2011: 105). Majanduslikult mitteaktiivse rahvastiku alla kuuluvad inividid, kes ei soovi töötada või pole selleks suutelised (Elenurm jt 2008: 13). Töötu on aga isik, kes ei tööta, kuid on valmis töötama ja otsib tööd.

Tööhõive määr näitab hõivatute osatähtsust tööealises rahvastikus, töötuse määr aga töötute osatähtsust tööjõust (Piirits 2018: 4). Aktiivsusmäär näitab tööjõu osatähtsust tööealises rahvastikus (Sealsamas). Töötuse määr on tänapäeval üks olulisemaid majanduse indikaatoreid. Riik kehtestab teatud reeglitega selle kohta, millisel juhul saab inimene ennast töötuks registreerida ja millisel juhul ta võib saada töötusabiraha. Töötuse määr sõltub

töøjõu pakkumisest (tegurite kogumist, mis mõjutab loomulikke muutusi töøjõus, selles osalemist, rännet ja pendeldamist), töøjõunõudlusest ja palgaarvestusest (Elhorst 2003: 22). Töötuse näitaja saadakse registreeritud töötute üle arvestust pidades, seda tehakse tööturuametites (Arrak jt 2002: 100). Eestis viiakse see arvestus läbi Eesti Töötukassas.

Tööpuuduse liikidest on kõige rohkem välja toodud siirde- ja struktuursetet tööpuudust. Nimetagem neid kaheks põhiliseks alaliigiks. Järgnevalt vaatleme neid lähemalt.

Siirdetöötuseks nimetatakse tööpuudust, mis tekib töökoha vahetamisel (Arrak jt 2002: 101). Inimene vahetab tavaliselt ametikohti oma elu jooksul mitu korda, väga harva jääb esimene ametikoht püsima (Sealsamas). Töökoha vahetatakse mitmetel põhjustel, näiteks elukoha vahetuse või elustiili muutmise tõttu - enne pensionile minekut otsitakse endale mõni rahulikum töökoht; laste kasvatamine nõuab poole kohaga töötamist; minnakse õppima teise riiki või linna jne (Sealsamas). Siirdetööpuudus on üldjuhul vabatahtlik töötus (Eamets jt 2005: 238), mida on võimalik alandada, kui rajada hästi funktsioneeriv andmepank vabadest töökohtadest ja tagada teabe kiire liikumine tööotsijateni. Siirdetöötust ei ole võimalik täielikult likvideerida (Sealsamas).

Siirdetöötuse alaliigid on järgmised (Eamets jt 2005: 238-239):

- ümberõppest tulenev siirdetöötus: isik otsib tööd koolitamise ajal või pärast seda, samuti on tal võimalus naasta endisesse töökohta. Koolituse ajal tööd otsivat inimest loetakse definitsiooni järgi töötuks;
- töötajate voolavusest põhjustatud töötus: tekib, kui töösuhe lõpetatakse seoses uuele töökohale üleminekuga või töökoha otsimisega. Ka uue töökoha leidmisel võib isik edasi paremat tööd otsida;
- sesoonne töötus: hooajaline tööhõive väheneb mingites majandusharudes. Näiteks harud, kus on suvel (turism, ehitus) või sügisel (põllumajandus) oluliselt aktiivsem majandustegevus kui teistel aastaaegadel.

Siirdetöötus on töötule õnneks tavaliselt lühiajaline, nii et tõsisemalt see inimest majanduslikult ei mõjuta (Eamets jt 2005: 239)

Teiseks töötuse alaliigiks on struktuurne tööpuudus. Struktuurne töötus tekib siis, kui töøjõu väärtus (oskused, haridus ja kvalifikatsioon) ning paiknemine ei kattu töøjõu nõudlusega (Arrak jt 2002: 101). Eesti tööturgudele tunnuslik ulatuslik struktuurne töötus võib ositi olla

tööjõu kõrge suhtelise maksukoormuse tulemus (Rõöm 2003: 21). Struktuurse tööpuuduse määra saab hinnata pikaajalise tööpuuduse järgi (Sealsamas: 3).

Struktuurset tööpuudust iseloomustab uute tööalaste oskuste ja uue eriala omandamise vajadus (Hinnosaar jt 2004: 29). Samuti vajab enamik töötutest ümber- ja täiendusõpet selleks, et tööd leida (Sealsamas). See hõlmab neid töötuid, kes töötasid majandusharudes, kus vähendati või likvideeriti tootmist (metallurgia, masinaehitus) (Eamets jt 2005: 239). Vähendamise või likvideerimise ajendiks on tehnoloogiline areng või toodangu nõudluse vähenemine, mis tähendab, et töötajad ei saa tööd oma seniste teadmistega (Sealsamas). Nii tuleb teha ümberkvalifitseerumised või liikuda teistesse harudesse, kus töö nõudlus on suurem või kasvanud (Sealsamas).

Struktuurne tööpuudus jaotub järgmisteks alaliikideks (Eamets jt 2005: 239-240):

- demograafiline töötus: tööta on kindlad rahvastiku grupid või ühiskondlikud rühmad (nt noored, pensionärid, vähemusrahvuste esindajad jne);
- hariduspoliitikast põhjustatud struktuurne töötus: elukutsed, kus mingitel põhjustel on tekkinud üleproduktioon ehk spetsialiste on ülearu. Struktuurset tööpuudust põhjustab peamiselt vale hariduspoliitika, mis ei järgi tööturu arenguid ning selle tagajärjel koolitatakse spetsialiste ja kutseesindajaid, kelle järele ei ole tööturul vajadust;
- kapitalipuudusest tulenev struktuurne töötus: kohalik tööjõupotentsiaal jääb piisavalt rakendamata, sest rahvaarvuga võrreldes on kapital defitsiidis. Import suureneb kodumaise kogunõudluse kasvades ning ressursside hõive ei muutu. Tihti on finantsressursid piiratud ja impordi kasv tekitab täiendavat inflatsiooni. Sellist olukorda on näha arengumaades, kuid seda võib ette tulla ka tööstusriikides ebaproportsionaalse majandusarengu puhul (nt endise Nõukogude Liidu majandus);
- regionaalne töötus: struktuurne töötus mõnedes geograafilistes piirkondades, enamasti ääremaaades, looduslikult ebasoodsates regioonides või piirkondades, kus valitsevad majandusarengu käigus tähtsuse kaotanud tegevusalad.

Regionaalne töötus tekib, kui ühes regioonis mingi eriala või haru töötajaid ei leia tööd, kuigi mõnes teises riigi piirkonnas võib olla nõudmine nende järele suur (Eamets jt 2005: 239). J. Paul Elhorst on oma uuringus välja toonud 13 selgitavat tegurit, mis on vastutavad piirkondliku ehk regionaalse töötuse eest kõige sagedamini (Elhorst 2003: 47):

- sündimus on kõrge ning elanikkond suhteliselt noor, mille tulemusel ületab piirkonna loomulik rahvastiku kasvumäär tööhõive kasvu määra;
- aktiivsuse määr, rände netomäär ja pendelrände määr on suhteliselt madalad;
- tööhõive kasvutempo on suhteliselt väike ja piirkondlik kogutoodang elaniku kohta on palju madalam täistööhõive või pikaajalise trendi tasemest;
- riiklik üürikorterite süsteem ning piirkonnas riikliku üüri sektori elamispindadel elavate leibkondade kõrge osakaal. Lisaks on piirkonnas eluasemehinnad suhteliselt madalad, mistõttu ei soosi töö otsimine mujale kolimist. Samuti kui piirkonnas on riiklikult korraldatud üüri sektor, mis on üürnikule soodne, siis see ei motiveeri inimesi sellest piirkonnast ära kolima;
- sotsiaalkindlustussüsteem on helde ja miinimumpalga tase on kõrge;
- piirkond pakub mugavustega ja hea infrastruktuuriga elukeskkonda;
- tööandjate makstavad palgad seoses tööviljakusega ja töötajatele makstavad palgad seoses elukallidusega on mõlemad kõrged. Lisaks on ametiühingutes tööjõu osakaal suur;
- sektorite muutused tööhõive nõudluses on suured, samas kui tööstuse mitmekesisus on suhteliselt väike;
- töökohtade vakantsuse määr on väike;
- piirkonna turupotentsiaal on suhteliselt madal;
- elanikkonna haridustase on suhteliselt madal;
- riiklik töötuse määr või külgnevate piirkondade töötuse määr on kõrge;
- pikaajalise töötuse osakaal on suhteliselt kõrge.

Regionaalset tööpuudust saaks vähendada kaugtööga. Kaugtööd on defineeritud tööjõu-uuringus kui töötamist väljaspool tööandja tööruume, kuid olles samas tööandjaga IKT-ga ühenduses (Sõstra, Voolens 2020). Tehnoloogia on teinud elu lihtsamaks ning võimaldab meil teha nii mõndagi ükskõik kus, endale sobival ajal ja kohas. Nii saab ka tööd teha kontorist eemal. Tänu koroonapandeemiale on mitmed ettevõtted andnudki töötajatele kaugtöö võimaluse. Selline korraldus garanteerib paljudele töökoha allesjäämise ning tõstab hõivatute osakaalu.

Lisaks siirde- ja struktuursele tööpuudusele on töötuse tuntumate alaliikidena välja toodud ka varjatud ja tsükliline töötus.

Eesti Panga järgi on tsükliline tööpuudus tavalisest suurem töötus, mis esineb majandusliku aktiivsuse vähenemise korral, kui osaliselt koormatud tootmisvõimsuste pärast on nõudlus tööjõu järele tavalisest madalam (Tsükliline tööpuudus 2021). Sageli tuleneb SKP kõikumine vähesest kogunõudlusest, selle järgi on taolist töötust hakatud nimetama alanõudluse tööpuuduseks ehk Keynesi töötuseks (Eamets jt 2005: 240). Keynesi teooria järgi ei lepi töötajad nominaalpalga alandamisega, küll aga on nad nõus hinnataseme tõstmisega, mis tegelikkuses kahandab nende reaalselt palka (Sealsamas: 241). Tsüklilise töötuse puhul tekib töötajate ülejääk (alanõudlus) tsükli langusajal (Sealsamas). Kui majandus elavneb, kaob selline töötus iseeneslikult ja hõive taastub (Sealsamas).

Varjatud tööpuudust ametlikus statistikas ei kajastata, sellise töötuse korral on hulk inimesi alahõivatud ning töötavad osalise tööajaga, soovides tegelikult töötada täiskohaga (Tur, Viilmann 2008: 20). Tööturu olukorra tõttu pole täiskohaga töötamine neile aga võimalik (nt ettevõtteid pole piisavalt tellimusi, toorainet on vähe) (Sealsamas). Tegemist on potentsiaalsete töötutega (Eamets jt 2005: 242). Varjatud töötuse alla käivad ka mitteaktiivsed ja heitunud (Tur, Viilmann 2008: 20). Töökohtade vähesuse ja/või madala palga tõttu ei otsi need isikud tööd ega registreeri end ka tööturuametis töötuna. Kui neile tehakse aga hea pakkumine, on nad valmis kohe tööle asuma.

Töötus on üks elulisemaid makromajanduslikke probleeme, millega tegelevad nii majandusteoreetikud kui ka poliitikud (Arrak jt 2002: 100). Tööpuudust mõõdetakse hõive, töötuse ning aktiivsuse määraga. Töötuse liike on aga raskem eristada, kõige enam leiame informatsiooni siirdetööpuudusest ja struktuurset tööpuudusest.

1.2. Eesti tööturg 2015 – 2020

Piirits (2018: 7) on välja toonud, et Eesti tööturгу iseloomustavad kõrge tööhõive määr, madal töötuse määr, madal tööjõu tootlikkus, suurenev palgasurve ning tööjõupuudus. Tööturg on tihedalt seotud majanduse seisukorraga, eesmärgiks on suurendada tööhõivet (Eesti tööturg... 2017: 10). Euroopa 2020. aasta strateegias seati eesmärgiks saavutada 20 - 64-aastaste seas tööga hõivatuse tase Euroopa Liidu keskmisena 75% ning Eestis 76% (Sealsamas). Tegelikkuses saavutas Eesti aastal 2020 tööga hõivatuse tasemeks üle 78%, see

tähendab, et eesmärk ka saavutati (TT330). 2020. aastal oli Eesti 15 – 74-aastaste tööga hõivatuse tase 66,7% (tabel 1).

Tabel 1. Tööealise rahvastiku (15 – 74-aastased) hõiveseisund Eestis aastatel 2015 – 2020 (TT330; TT4645; autori arvutused).

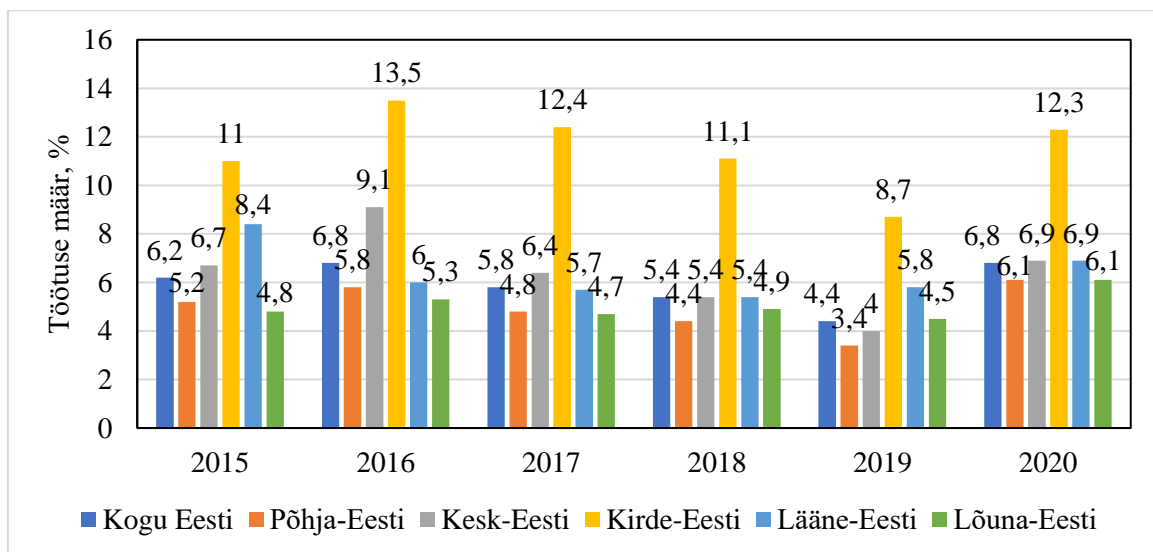
Näitaja	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kokku tööealine rahvastik, tuhat	983,7	982,1	976,2	976,7	981	984,2
Hõivatute arv, tuhat	640,9	644,6	658,6	664,7	671,3	656,6
Töötute arv, tuhat	42,3	46,7	40,3	37,7	31,3	47,9
Mitteaktiivsete arv, tuhat	300,5	290,8	277,3	274,3	278,4	279,7
Tööhõive määr, %	65,2	65,6	67,5	68,1	68,4	66,7
Töötuse määr, %	6,2	6,8	5,8	5,4	4,4	6,8
Mitteaktiivsete määr, %	30,5	29,6	28,4	28,1	28,4	28,4

Tabel 1 annab ülevaate Eesti tööealise rahvastiku hõiveseisundist aastatel 2015 – 2020. Tööealiste koguarv (15 – 74-aastased) on pärast 2017. aastat olnud kasvutrendis ning on tõusnud 976,2 tuhandelt 984,2 tuhandele. 2020. aastaks oli Eestis suurim arv tööealisi, võrreldes eelneva 5 aastaga (2015. aastal 983,7 tuhat). Mitteaktiivsete arv moodustab üsna suure osa tööealisest rahvastikust - 2015. aastal 300,5 tuhat ehk 30% 15 – 74-aastastest. Järgnevad 3 aastat oli mitteaktiivsete arv langustrendis, 2018. aastaks oli see 274,3 tuhat (28,1% tööealiste koguarvust). 2019 ja 2020 on näitaja aga tõusnud 28,8%-le.

Tööhõive määr on vaadeldava perioodi algusaastast iga aastaga kasvanud, kuni 2020. aastani, mil see langes 68,4%-lt 66,7%-le, mis on peaaegu sama madal kui 2015. aastal, mil tööhõive määr oli 65,2%. Töøjõus osalemine on suurenenud viimastel aastatel tänu noortele, kes töötavad aina rohkem õppimise kõrvalt (Soosaar, Urke 2017 ref Piirits 2018: 8). Töötute arv on antud aastate vältel olnud kõikuv. 2015. aastal oli töötuse määr 6,2%, 2016. aastaks oli see tõusnud 6,8%-le. 2017. aastaks oli töötuse määr langenud 5,8%-le, tänu millele kuulus Eesti Euroopa Liidu madalama tööpuudusega riikide hulka (Tööturu näitajad... 2018 ref Piirits 2018: 8). Pärast 2017. aastat langes töötus veelgi, 2019. aastaks oli määr 4,4%. Järgneval aastal tõusis töötute arv hüppeliselt 47,9-le tuhandele ehk töötuse määraks sai 6,8%, mis on võrdne 2016. aastaga. 2020. aasta töötuse määra tõus on enamasti põhjustatud just aina suurenevast koroonakriisist ning sellega seonduvast majanduslangusest.

Aastatel 2015-2019 on tööhõive määra kasvule peale majanduse taastumist aidanud kaasa tööealise elanikkonna vähenemisest tingitud teravnev tööjõupuudus, palgakasv ning pensioniea tõus. Kui 2015. aastal oli majanduskasv tagasihoidlik, siis 2016. aasta teisest poolest algas majanduse kasvutempo tõus ning 2017. aasta esimesel poolel oli majanduskasv juba 5,2%. Majanduskasvu kiirenemisesse panustas kõige enam ehitussektor, kuid ka töötlev tööstus, kutse-, teadus- ja tehnikaalne tegevus, veondus ja laondus, info ja side, kaubandus ning energeetika. (Eesti tööturg... 2017: 10, 13)

Statistikaameti andmete järgi saab välja tuua, et Eestis on piirkondlik tööpuudus suurim probleem just Kirde-Eestiga. Vaadeldava perioodi vältel on iga aasta olnud Kirde-Eesti töötuse määra näitaja Eesti kõrgeim, kõikides 8,7% kuni 13,5% vahel. 2019. aastal oli töötuse määr eelpool mainitud piirkonnas madalaim (8,7%) ja juba järgmisel, 2020. aastal oli see protsent tõusnud 12,3-ni, mis on olnud võrreldava vahemiku suurim kasv (3,6 protsendi punkti). (Joonis 1)

Joonis 1. 15 - 74-aastaste töötuse määr protsentides piirkonna järgi aastatel 2015 – 2020 (TT4645).

Lääne-Eesti puhul on töötuse määr olnud Eesti keskmise lähedal (kogu Eesti). Pärast 2015. aastat on töötuse määr piirkonnas märgatavalt vähenenud, langedes 8,4 %-lt (2015) kuni 5,4 %-ni (2018), mis oli piirkonna madalaim määr antud aastate vahemikus. Pärast 2018. aastat hakkas töötute hulk suurenema, tõustes 2019. aastal 5,8 %-ni ning 2020. aastaks 6,9 %-ni. Ka Kesk-Eesti töötuse määr on ligilähedane Eesti keskmisega. 2016. aastal oli töötute hulk

tolles piirkonnas üks vaadeldava vahemiku kõrgeim, lausa 9,1%. Aasta enne seda oli too näitaja vaid 6,7%. Pärast 2016. aastat langes töötuse määr Kesk-Eestis 2019. aastani (4%-ni). 2020. aastaks oli antud näitaja, sarnaselt Lääne-Eestile - 6,9%.

Töötuse määr Põhja- ja Lõuna-Eestis on võrreldes teiste piirkondadega suhteliselt madal. 2015. aastal oli Lõuna-Eesti töötuse määr vaid 4,8%, mis oli selle aasta madalaim. Põhja-Eestis oli tööpuuduse hulk 5,2%. Järgneval 3 aastal kõikus mõlema piirkonna töötuse määr 4,4 – 5,8% vahel. 2019. aastal oli Põhja-Eestis vaadeldava perioodi väikseim töötute hulk (3,4%) ning Lõuna-Eestiski oli too määr vaid 4,5%. 2020. aastaks tõusis mõlemas piirkonnas uuritav arv 6,1%-ni.

2019. aastal alanud koroonakriisi mõjud hakkasid Eestis ilmnema kiiresti peale eriolukorra väljakuulutamist. Kõige laiemalt ja esimeste seas tabas majandusšokk turismindusega seotud tegevusalasid, hotelle ja toitlustusasutusi ning vaba aja, meelelahutuse ja kultuuri valdkonda. Hotellinduse ja toitlustuse tegevusalal vähenes töötamise registris registreeritud töötajate arv 2019. ja 2020. aastal kõige rohkem. (Rell jt 2020: 4)

Lisaks mitteaktiivsetele inimestele, kes õpingute tõttu ei tööta, on mittetöötamise suurimad põhjused ka terviseprobleemid, ajateenistus ja laste või teiste pereliikmete hooldamine (Eesti tööturg... 2017: 13). 2019. aastal alanud koroonakriis, mis tõi endaga kaasa koondamised, asutuste sulgemised ja sundpuhkused, kasvatas tunduvalt töötuse ja mitteaktiivsuse määra, mis 2020. aastal jätkus.

1.3. Koroonapandeemia mõju Eesti töötusele

2020. aastal tabas tervet maailma kiiresti leviv viirus - koroonaviirus 2019-nCoV. Esimesed teated uuest kopsupõletikku põhjustavast viirusest jõudsid Hiinast Maailma Tervishoiuorganisatsioonini 2019. aasta viimasel päeval (Eesti teadlane... 2020).

Koroonaviirus levib piisknakkuse teel ja viiruse osakesed nakatavad hingamisteid ja soolestikku põhjustades külmetushaigustele iseloomulikke haigusnähtusid nagu kuiv köha, palavik ja külmavärinad. Koroonaviiruse puhul on teada, et raskemad haigusjuhud esinevad muude terviseprobleemide (diabeet, südamehaigused, immunoloogilised probleemid jms) taustal. (Eesti teadlane... 2020)

Pandeemia ei ole mõjutanud ega mõjuta mitte ainult inimeste tervist, vaid on kaasa toonud kogu maailma, sealhulgas Eesti, majanduslanguse ning sellega kaasnenud töötuse tõusu. Võrreldes 2008. aasta finantskriisiga jõudis COVID-19-ga alanud kriisi mõju tööturule palju kiiremini (Rell jt 2020: 4). Töökohtade kiire kadu tulenes sellest, et löögi alla sattus nii majanduse nõudlus kui ka pakkumine ning kõige rohkem kannatas just teenindussektor, kus on suurim tööjõu osakaal (Sealsamas). OECD hinnangul on koroonapandeemia põhiline mõju töötusele ja majandusele seotud riiklike piirangutega viiruse tõkestamiseks (asutuste sulgemised) (Coronavirus 2020: 2). OECD on toonud ka välja, et Eestis ohustab haiguspuhang 25-30% töökohtadest (Sealsamas: 4).

Fana jt andmetel mõjutab COVID-19 pandeemia Euroopas sotsiaalse distantseerimise meetmete ja tavade tõttu kõige tõenäolisemalt haavatavamaid rühmasid, näiteks naisi, muulasi, mittestandardsete lepingutega töötavaid (füüsilisest isikust ettevõtjad ja renditöötajad), madalama haridustasemega töötajaid, mikroettevõtete töötajaid ja madalapalgalisi töötajaid. Kriisi üldine mõju Euroopa riikides on sotsiaalse turvalisuse vähenemine ning ebavõrdsuse ja vaesuse suurenemine. (Fana jt 2020: 392)

Vastavalt COVID-i piiramismeetmete mõjule saab majandussektorid klassifitseerida viite kategooriasse (Fana jt 2020: 395-396):

1. hädavajalikud, täielikult avatud ja aktiivselt tegutsenud sektorid;
2. aktiivsed kaugtöö sektorid;
3. enamasti hädavajalikud ja osaliselt aktiivsed sektorid, kaugtöö võimalus puudub;
4. enamasti mitte hädavajalikud ning mitteaktiivsed tegevalad; sektoris kaugtöö võimalus puudub;
5. suletud sektorid.

Esimese kategooria ehk hädavajalikud ja aktiivsed sektorid hõlmavad enamasti toidutootmist, kommunaalteenuseid, tervishoidu ja teisi eluks tähtsaid sektoreid. Need sektorid tegutsesid pandeemia ajal edasi ja tööhõive neis jäi samale tasemele. Aktiivsetesse kaugtöö sektoritesse ehk teise gruppi kuuluvad aga haridus, suurem osa riigihaldusest, rahandus, kindlustus ja telekommunikatsioon. Tööhõive selles sektoris säilis, aga töö muutus enamasti kaugtööks. Siia kuuluvad ka erialased, teaduslikud ja tehnilised tegevused, mis on hõive vähem olulised, kuid võivad ka edaspidi toimida kaugtööna. (Fana jt 2020: 396)

Kolmas kategooria ehk osaliselt aktiivsed sektorid hõlmab jaemüüki ja tootmist, nagu näiteks kemikaalid, paberitootmine vms, mis toimis mingil määral isegi rangete piirangute olukorras. Mitte hädavajalike ja pandeemia tingimustes mitte aktiivselt tegutsevate sektorite kategooria haarab enda alla enamiku varem nimetatud töötlevat tööstust, samuti masinate ja arvutite remonditöid ning ehitustöid. Need tegevused pole hädavajalikud ega kaugtöö korras tehtavad. Kui need ei hõlma otsest suhtlemist klientidega, lubati neid piirangute tingimustes tegutseda (rangelt etteantud tingimuse alusel). (Sealsamas)

Viimasesse järku ehk suletud sektorite alla kuuluvad hotellid, restoranid ja majutus, kinnisvara- ja reisibürood ning vaba aja veetmise teenused. Need ei ole hädavajalikud, ei saa tegutseda kaugtöö vormis ning mitmetes riikides nende valdkondade ettevõtted pidid sulgema uksed. (Sealsamas)

Enne 2020. aasta algust oli Eesti tööturu olukord üsna hea – tööhõive oli ülikõrge, töötuse tase madal, palgakasv oli tõusev. Eesti tööhõive kasvas jätkuvalt just teenindussektoris, sest inimeste majanduslik kindlustunne ja majapidamississetulekute kasv oli tõusuteel ning toetas seda. Tööstussektoris tööga hõivatud inimeste arv kahanes. Tööturul eristus teistest piirkondadest sellel perioodil ainult Ida-Virumaa, kuna sealset hõivet ja tööpuudust mõjutas põlevkivisektori konkurentsivõime vähenemine, mis viis suurte koondamisteni enne koroonakriisi puhkemist ja mis jätkusid 2020. aastal. (Rell jt 2020: 4)

Eestis paiknevates ettevõtetes töötas tööjõu-uuringute andmetel 2019. aasta II pooles keskmiselt 666 000 ja 2020. aasta I kvartalis 670 000 Eesti elanikku. Võrreldes varasema aastaga suurenes Eesti residentide hõive Eestis asuvates ettevõtetes 2019. aasta II pooles 1,7% ja 2020. aasta alguses 1,5% võrra. Tänu parematele võimalustele koduriigis tasuvat tööd leida vähenes piirita töötavate Eesti elanike arv 2019. aastal tööjõu-uuringu järgi 9% ning välismaal töötas umbes 15 400 Eesti kodanikku. Langus jätkus sarnaselt ka 2020. aasta alguses. (Rell jt 2020: 5)

2008. aasta finantskriisi tõttu jõudsid esimesed töötud tööturule alles poole aasta pärast (Rell jt 2020: 6). Koroonakriis mõjutas aga tööturгу kiiresti ja tugevalt kohe. Rekordkuu, mil töötukassa võttis arvele 53 724 töötut (8,2% tööealisest rahvastikust), oli 2020. aasta detsember (Registreeritud töötud 2021). Märtsis oli töötute arv veel 36 000 (Koovit 2020). Enim suurenes töötute arv Harjumaal, millele järgnesid Hiiumaa, Raplamaa ja Läänemaa. Kõige vähem mõjutas koroonakriis Põlvamaad (Koroonakriis tõi... 2021).

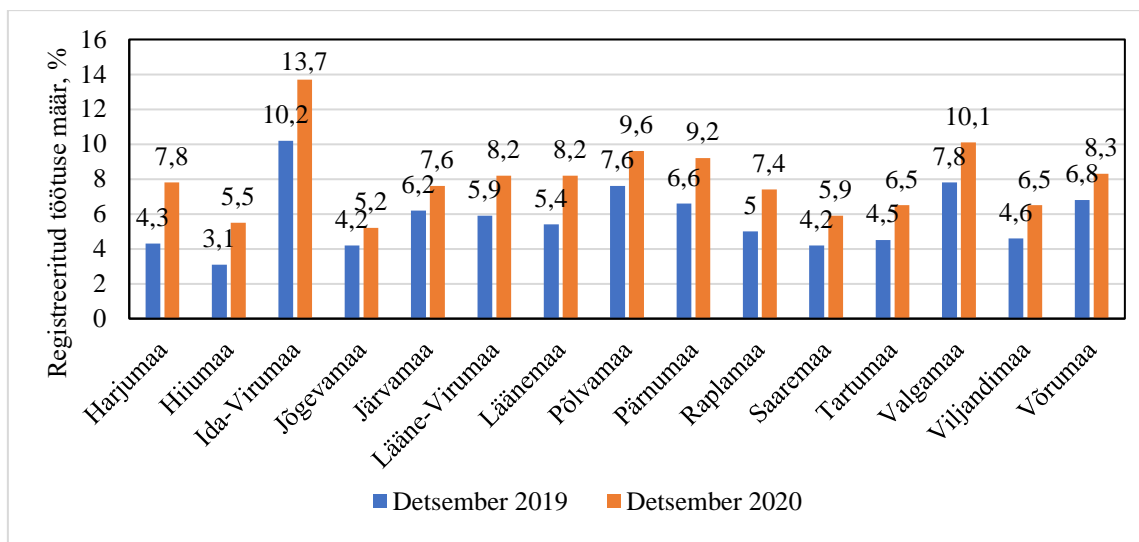

Töötukassa andmetel on töötuse kasv kõige suurem peamiselt kahes Eesti piirkonnas: Ida-Virumaal ja Harjumaal. Ida-Virumaal, kus on töötukassas töötuna registreeritud üle 13% tööjõust, mängis tööhõive kahanemise juures rolli põlevkivisektoris toimunud koondamised. Harjumaal on töötukassas arvele võtnud töötute arv kasvanud mitmeid aastaid, millele kindlat põhjust välja tuua ei saa, kuid erinevalt Ida-Virumaast panustas sellesse erinevatel põhjustel lõppenud töösuhete arvu suurenemine. (Rell jt 2020: 10 - 11)

2020. aasta kevad - suve perioodil suurenes registreeritud töötute arv 36 000-lt üle 50 000 ning registreeritud töötuse määr kasvas 5%-lt 7,9%-ni (Koovit 2020). See näitab, et eriolukorra algusega võrreldes oli nüüd töötuid juba ühe kolmandiku võrra rohkem (Rell jt 2020: 11). Umbes 30% uutest registreeritud töötutest kaotas töö koondamise tõttu (Sealsamas). Koroonaepideemia algfaas mõjutas rohkem naiste ülekaaluga teenindussektorit, tööta jäi kõige rohkem 16 - 24-aastaseid naisi (Sealsamas: 12). Haridustaseme järgi olid pooled töötud kesk- ja kutseharidusega inimesed ja veerand oli kõrgharidusega inimesi (Sealsamas: 13). Kõige enam registreeris ennast töötuks toitlustus-, majutus- ja turismivallas tööta jäänud inimesed, järgnesid ehitussektoris töötavad inimesed (Sealsamas).

Kui vabariigi valitsus kuulutas Eestis välja eriolukorra 13. märtsil 2020, mil suleti kõik koolid, kultuuriasutused, toitlustusasutused, hotellid, spaad ning teenindusasutused, siis suurenes sellega järsult registreeritud töötute arv ning vähenes tööta jäänud inimeste tõenäosus leida omale uus töö.

Võrreldes 2019. aasta detsembriga on 2020. aasta detsembris töötuid märgatavalt rohkem igas maakonnas. Suurima kasvuga maakonnad olid Ida-Virumaa ja Harjumaa. Harjumaal tõusis määr aastaga 4,3%-lt 7,8%-le ehk muutus 3,5%. Sama palju muutus näitaja ka Ida-Virumaal (10,2%-lt 13,7%-le), kus on töötute hulk suurim. (Joonis 2)

Joonis 2. Registreeritud töötuse määr protsentides Eesti maakondade järgi 2019. aasta detsembris ja 2020. aasta detsembris (Registreeritud töötud 2021).

Jõgeva- ja Järvamaal on võrreldes teiste maakondadega töötuse määra teisenemine sel perioodil olnud üsna väike, Jõgevamaal vaid 1% ja Järvamaal 1,4%-i. Ka Saare-, Viljandi- ja Võrumaal jäi muutus alla 2%. Hiiu-, Lääne-Viru-, Lääne-, Pärnu-, Rapla- ja Valgamaal tõusis töötuse määr aastaga üle 2%. Valgamaal suurenes näitaja lausa 10,1%-ni, mis on üks kõrgemaid. Põlva- ja Tartumaal kasvas määr 2% - Põlvamaal 9,6%-ni ning Tartumaal 6,5%-ni.

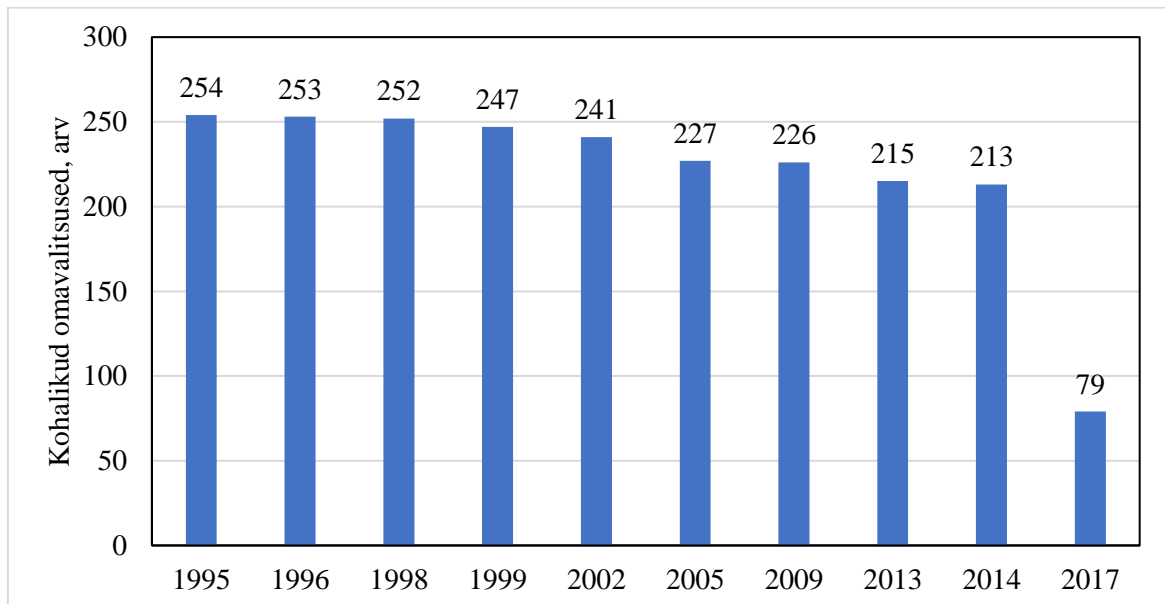
Koroonaepideemia mõju on kestnud juba üle aasta. 2020. aasta mais ning suvekuudel vähendati piiranguid, pandeemia teise lainega 2021. aastal seati aga uued ning veelgi rangemad piirangud, mis omakorda mõjutavad töötust edasi.

1.4. 2017 aasta haldusreformi mõju tööturule

2017. aastal toimus Eestis viimane suurem haldusreform, mille ettevalmistamine algas juba 2015. aasta kevadel. Selle tulemusel ühinesid erinevad väiksemad vallad omavahel ning uued valla- ja linnavalitsused alustasid oma tegevust 2018. aasta 1. jaanuaril. Kõik maavalitsused lõpetasid oma senise tegevuse ning nende ülesanded jagati erinevate riigi- ja omavalitsusasutuste vahel ära. (Haldusreform 2017: 631)

Haldusreformi seaduses paragrahv 1 on sätestatud, et „haldusreformi eesmärk on toetada kohaliku omavalitsuse üksuste võimekuse kasvu kvaliteetsete avalike teenuste pakkumisel, piirkondade arengueelduste kasutamisel, konkurentsivõime suurendamisel ja ühtlasema piirkondliku arengu tagamisel“ (Haldusreformi seadus 2016, § 1 lg 2). Selle tulemusel peavad KOV-de üksused suutma iseseisvalt piirkonna elu juhtida ja korraldada (Sealsamas). Seaduses seati omavalitsuse miinimumkriteeriumiks 5000 elanikku ja soovituslikuks suuruseks 11 000 elanikku (Sealsamas § 1 lg 3, § 3).

Enne 2017. aasta haldusreformi (oktoober) oli Eestis 213 omavalitsust (Joonis 3): 183 valda ja 30 linna, uue haldusreformi seadusega on Eestis nüüd 79 omavalitsust: 64 valda ja 15 linna (Haldusreform 2017: 264).

Joonis 3. Eesti kohalike omavalitsuste arvu muutus aastatel 1995-2017 (Haldusreform... 2018).

Alates Eesti Vabariigi taasiseseisvumisest on Eesti riik kaasa aidanud kohalike omavalitsuste omal algatusel ühinemisel, et tekiks nii territoriaalselt kui ka inimasustuse poolest suuremad linnad ja vallad (Haldusreform... 2018), mida oleks majanduslikult ja sotsiaaltasandil kergem ning kasulikum hallata. 1995. aastal võeti vastu Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus, mis kohustas tegema protseduure kohalike omavalitsuste ühinemiseks (Sealsamas). Pärast seda, 1996. aastal, sai 254-st kohalikust omavalitsusest 253 ning järgenval aastal 252 KOV-i. 1999. aastaks oli neid alles 247, 2002. aastaks juba 241 ning

2005. aastaks oli neid alles 227. Omavalitusi ühendati tasapisi 2014. aastani, mil haldusüksusi loendati kokku 213. 2017. aasta reformi järel on Eestis alles jäänud vaid 79 omavalitsust. Seega on kohalikke haldusüksusi Eestis tänaseks vähem 175 võrra ehk umbes 69%.

Viimase vastuvõetud reformi tulemusel toimusid ka suuremad muudatused omavalitsusstruktuurides, mis vähendasid endiste omavalitsusametnike koguarvu üle 300 ametikoha võrra ehk umbes 10% ametikohtadest. Sellega vähenes tunduvalt tugiteenistujate osakaal, aga samas suurenes teenuste korraldajate ja pakkujate arv omavalitsustes. Uus haldusreform tõi endaga kaasa omavalitsuse struktuuris töötavate inimeste töö ümberkorraldamise, mis tähendas nii uusi töökohti, ümberõpet kui ka uusi spetsialiseerumise võimalusi. Ümberkorraldamise käigus vajati uutes valla- ja linnavalitsuses enim juriste, IT-spetsialiste, arhivaare, personalitöötajaid, järelevalve ametnikke, sisekontrolöre, avalike suhete ning kommunikatsioonijuhte. (Uusjärv 2018)

Seega uus haldusreform ei mõjutanud tööhõivet Eestis laiemalt, see mõjutas vaid uutes ühinevates omavalitsustes töötavate ametnike ja teenistujate töökohtasid (Seletuskiri... 2016: 93). Kahjuks kõik ametnikud ei saanud võimaluse reorganiseerimiseks, sest paljud linnapead, vallavanemad või väiksemad ametnikud ei osutunud uues tekkinud omavalitsuses valituks (Sealsamas). Uus ametikoht sõltus uue omavalitsuse volikogu otsustest struktuuri ümberkorraldamise osas (Sealsamas).

Omavalitsused, kes on ületatud soovitusliku miinimumkriteeriumi ehk 5000 inimest ja rohkem - neil on kergem ja suurem võimekus võtta tööle kogenud spetsialiste või anda võimalusi ümberõppeks, mis omakorda tõhustab inimeste liikumist ehk tagasirännet kodupiirkondadesse (Seletuskiri... 2016: 97). Haldusreformi tulemuseks oli omavahelise koostöö paranemine uue loodud võrgustiku näol, mis omakorda aitab ja aitab ellu viia uusi otsuseid ning ülesandeid, mis parandavad ja kujundavad kohalikku elukeskkonda (Sealsamas: 98).

Haldusreformide eesmärk on suurem efektiivsus ja kulude kokkuhoid. Oluline osa selle saavutamises on tihti just avalike teenuste ja omavalitsuste ametnike koondamises ning selle läbi töökohtade vähenemises. Seega kaasneb tihti reformidega omavalitsuses kohapeal töötuse kasv sõltuvalt sellest, kui suurt rolli avaliku sektori töökohad piirkonna tööhõives mängisid.

2. TÖÖTUS PÄRNUMAA KOHALIKES OMAVALITSUSTES AASTATEL 2015-2020

2.1. Materjal ja metoodika

Käesolevas lõputöös uuritakse Pärnu maakonna kohalike omavalitsuste tööpuudust, selle muutust ning seda mõjutavaid majanduslikke ja sotsiaalseid näitajaid, aastatel 2015-2020. Uurimistöös kasutatakse kvantitatiivset analüüsimeetodit. Töö põhineb sekundaarsetel andmetel, mis on võetud Eesti Statistikaameti ja Eesti Töötukassa andmebaasidest. Andmeid analüüsitakse ja vaadeldakse Pärnumaa kohalike omavalitsuste tasandil aastatel 2015-2020.

Empiirilise osa alguses tutvustatakse ja analüüsitakse Pärnumaa maa-ala pärast 2017. aasta haldusreformi ja sealsete omavalitsuste rahvaarvu muutuseid. 2015.-2020. aasta vahemikus uuritakse Pärnu maakonna KOV-de tööealisi registreeritud töötuid, tööhõivet ja töötust sõltuvalt soost, vanuserühmast ning võrdlust Eesti keskmisega.

Töö eesmärgi saavutamiseks on autor koostanud regressioonianalüüsi ja korrelatsioonianalüüsi, et välja selgitada, millised kohalikke omavalitsusi iseloomustavad sotsiaalmajanduslikud näitajad mõjutasid Pärnumaa töötust aastatel 2015-2019. Analüüsi ei olnud võimalik teha 2020. aasta andmetega, sest statistikaametis ja muudes andmebaasides osad andmed veel puuduvad (nt maksutulu, hariduskulu, eelarve). Eelmiste aastate andmete täiendusaega uurides, võib oletada, et vastavaid sisestusi on oodata alles 2021. aasta suveks. Samuti võib eeldada, et koroonakriisi mõju on nii suur, et 2020. aasta andmed mõjutaksid liialt regressiooni tulemusi.

Regressioonianalüüs ning selleks vajalik korrelatsioonimaatriks teostati töökeskkonnas MS Excel. Statistikaameti ja töötukassa andmebaaside andmetel koostati analüüsiks vajalik tabel 2015.-2019. aasta Pärnumaa kohalike omavalitsute kohta, kus autor valis sõltumatuteks muutujateks rahvaarvu, ettevõtete arvu 1000 elaniku kohta, brutotulu saajad tööealisest rahvastikust (%), palgatöötaja keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest palgatöötaja kuu brutotulust (%), maksutulud 1000 elaniku kohta ja kulud haridusele 1000 elaniku kohta. Antud näitajad said valituks lähtudes statistikaametis olemasolevatest töötust mõjutavatest

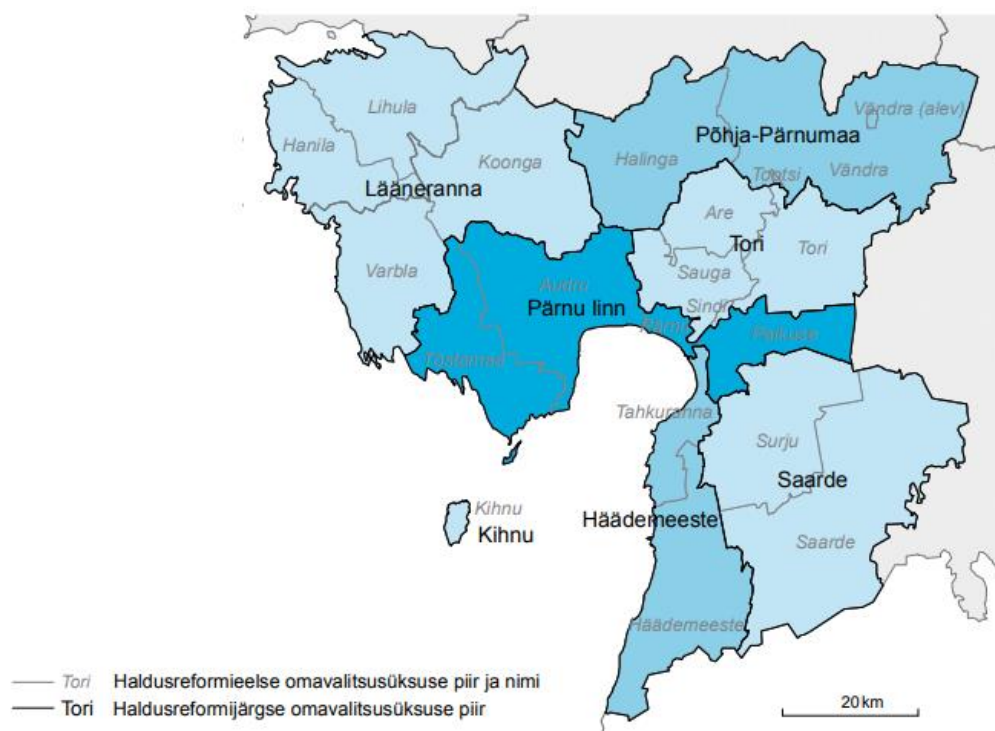
näitajatest ning Elhorsti välja pakutud tööpuudusel rolli mängivatest teguritest (nt brutopalk, hariduskulud). Kuna statistikaamet kohalike omavalituste tasandil töötuse määra ei arvuta, siis autor arvutas sõltuvaks muutujaks (Y) Pärnumaa kohalike omavalituste töötute osakaalu tööealisest rahvastikust.

Regressioonianalüüsi tulemustega koostatakse mitmene regressioonivõrrand. Võrrandi koostamiseks tuleb jälgida parameetrite olulisuse tõenäosust ja Student t-kriteeriumit. Kui parameetrite olulisuse tõenäosus on väiksem või võrdne 0,05-ga ning kui regressioonianalüüsi tabelis on t-statistik suurem kui Student t-kriteerium, on valitud näitajad statistiliselt olulised.

2.2. Pärnumaa kohalike omavalitsuste arvu muutus 2017. aasta haldusreformi järgselt

Enne 2017. aasta haldusreformi, oli aastatel 2015-2017 Pärnumaal 19 omavalitsust (16 valda, 2 omavalitsuslikku linna ja 1 alev): Are vald, Audru vald, Halinga vald, Häädemeeste vald, Kihnu vald, Koonga vald, Paikuse vald, Saarde vald, Sauga vald, Surju vald, Tahkuranna vald, Tootsi vald, Tori vald, Tõstamaa vald, Varbla vald, Vändra vald, Vändra vald (alev), Pärnu linn ja Sindi linn (Lisa 1). 2017. aasta reformiga ühendati Pärnumaa vallad ja linnad omavahel ning Läänemaalt lisandusid ka Hanila ja Lihula vald (kokku ühendati 21 omavalitsust). 2017. aasta oktoobrist on Pärnumaal kokku 7 omavalitsust – Häädemeeste vald, Kihnu vald, Lääneranna vald, Põhja-Pärnumaa vald, Saarde vald, Tori vald ja Pärnu linn. (Haldusreform 2017: 18-19)

Omavalitsuste ühinemistega muutusid ka maakondade pindalad. Kui 2017. aasta alguses oli Pärnu maakonna pindala 480 952 hektarit ehk 4809,62 km², siis sama aasta oktoobri lõpus oli pindala 541 873 hektarit ehk 5418,73 km² (kuni 2019. detsembrini), kuna Pärnumaaga liideti endised Läänemaa vallad – Lihula ja Hanila (Lisa 1; Lisa 2). 2020. aastal suurenes maakonna pindala veelgi 4 ha võrra ehk 541 877 hektarini (5418,77 km²). (Joonis 4)

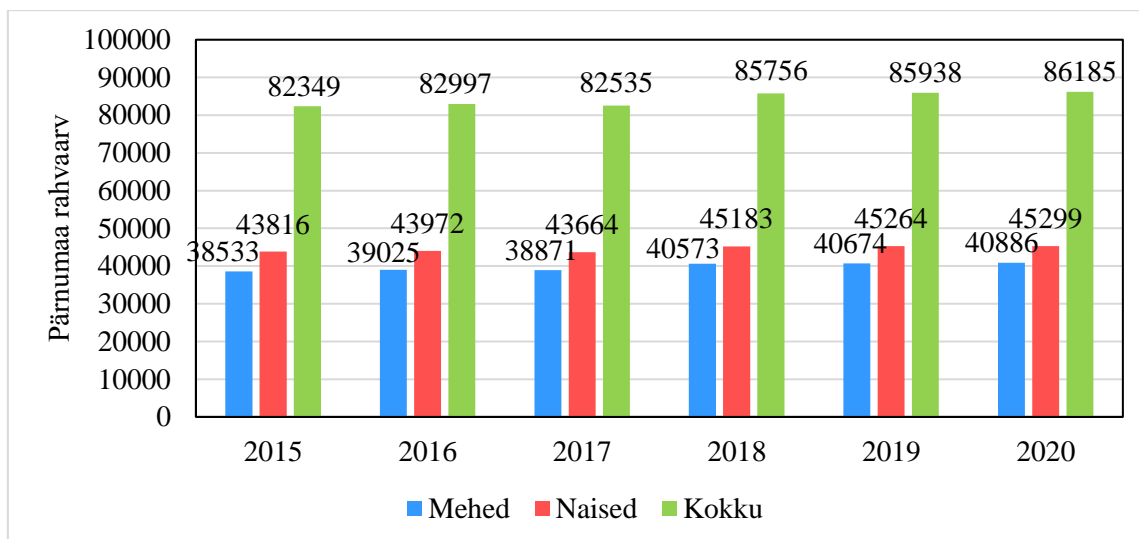

Joonis 4. Pärnumaa haldusreformieelne (01.01.2017 seisuga) ja haldusreformijärgne (01.11.2017 seisuga) omavalitsusüksuste piir (Haldusreform 2017: 226).

Suurim muutus toimus Pärnu linnas – selle pindala suurenes 3315 hektarilt (33,15 km²) 85792 hektarile (857,92 km²) (Lisa 1; Lisa 2), selle põhjustas kolme endise valla (Audru, Paikuse, Tõstamaa) liitumine linnaga. Pärnu linn on pärast haldusreformi isegi suurem kui New York USA-s.

2.3. Rahvaarvu muutused Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020

Läbi aastate on Pärnumaa rahvaarv olnud üpriski stabiilne tõusvas joones. Kuni 2018. aastani oli elanikke üle 82 000 inimese – 2015. aastal 82 349 inimest, järgnevatel aastatel vastavalt 82 997 ja 82 535. Peale haldusreformi, kui Pärnumaaga liitusid ka Hanila ja Lihula vald, suurenes elanike arv umbes 3000 inimese võrra, kuni 85 756 inimeseni. 2019. aastal kasvas rahva koguarv veelgi – 85 938 elanikuni ning 2020. aasta 1. jaanuari seisuga loendati Pärnumaal 86 185 inimest. Pärnu maakonnas on naisi umbes 5000 võrra rohkem kui mehi. (Joonis 5)

Joonis 5. Pärnumaa rahvaarv (1. jaanuari seisuga) soo järgi aastatel 2015-2020 (RV0222; RV0222U).

Tabelis 2 on näha, et peale reformi jagunes Pärnu maakonna rahvaarv KOV-des 1. jaanuari 2020 seisuga alljärgnevalt: kõige suurema elanike arvuga on Pärnu linn 50 914 elanikuga. Kohalike elanike arvu poolest järgnevad linnale Tori vald 11 821, Põhja-Pärnumaa vald 8190 ja Lääneranna vald 5242 inimesega. Alla 5000 elanikuga valdadeks Pärnumaal on Häädemeeste, Saarde ja Kihnu vald, mis jäid alla haldusreformi seaduses soovituslikule elanike arvu miinimumkriteeriumile (5000 elanikku).

Vaadates loodud seitset haldusreformi järgset KOV-i, siis nendest nelja puhul on rahvaarv olnud kahanemas valitud perioodil. Lääneranna valla varasematel aladel oli 2015. aasta seisuga 1,77% rohkem inimesi kui 2020. aastal. Samamoodi on ka 2020. aastaks vähenenud Põhja-Pärnumaa rahvaarv 8336-lt 8190-le asukale (muutus 1,78%). Nii ka Saarde ja Tori vallas, kus vastavalt on elanike arv vähenenud 3,60% ning 1,15%.

Pärnu linna rahvaarv on aga tõusnud võrreldes selle moodustanud omavalitsustega. 2015 aastal oli kolmes vallas ja ühes linnas kokku 50 313 inimest, 2020. aastaks oli aga üheks linnaks liidetud alal 50 914 elanikku ehk rahvastik on 1,18% võrra kasvanud. Häädemeeste valla moodustanud alal oli enne reformi 4780 inimest ehk 2020. aastaks on toimunud seal rahvaarvu juurdekasv 0,89%. Kihnu valla inimeste arv on suure tõenäosusega kasvanud mitte tegelike elanike arvelt, vaid ennast suvekodudesse registreerinutest.

Tabel 2. Pärnumaa kohalikud omavalitsused ja nende rahvaarv aastatel 2015 ja 2020 (enne ja pärast haldusterritoriaalset reformi) (RV0282; RV0282U; autori arvutused).

Kohalik omavalitsus	Rahvaarv (01.01.2015 seisuga)	Rahvaarv KOV-des enne nende liitumist kokku (01.01.2015 seisuga)	Kohalik omavalitsus	Rahvaarv (01.01.2020 seisuga)
Häädemeeste vald	2388	4780	Häädemeeste vald	4823
Tahkuranna vald	2392			
Kihnu vald	502	502	Kihnu vald	690
<i>Hanila vald</i>	1346	5335	Lääneranna vald	5242
Koonga vald	1008			
<i>Lihula vald</i>	2195			
Varbla vald	786			
Halinga vald	2863	8336	Põhja-Pärnumaa vald	8190
Tootsi vald	736			
Vändra vald	2520			
Vändra vald (alev)	2217			
Audru vald	5658	50313	Pärnu linn	50914
Paikuse vald	3634			
Pärnu linn	39784			
Tõstamaa vald	1237			
Saarde vald	3733	4667	Saarde vald	4505
Surju vald	934			
Are vald	1216	11957	Tori vald	11821
Sauga vald	4459			
Sindi linn	4003			
Tori vald	2279			

Märkus. Kaldkirjas esitatud endised Läänemaa vallad ühendati Pärnumaaga (Lääneranna vallaga) pärast haldusreformi.

Lisaks valdade liitmisega kaasa tulnud inimeste arvuga suurenes Pärnu linna sisse kirjutatud elanike arv alates 2018. aasta suvekuudest, mil Pärnusse registreeris end rohkem inimesi sisse kui välja. Pärnu elanikkond suurenes ka välismaalt saabujate ja Eesti-sisese rände arvelt. (Pärnu elanike... 2018)

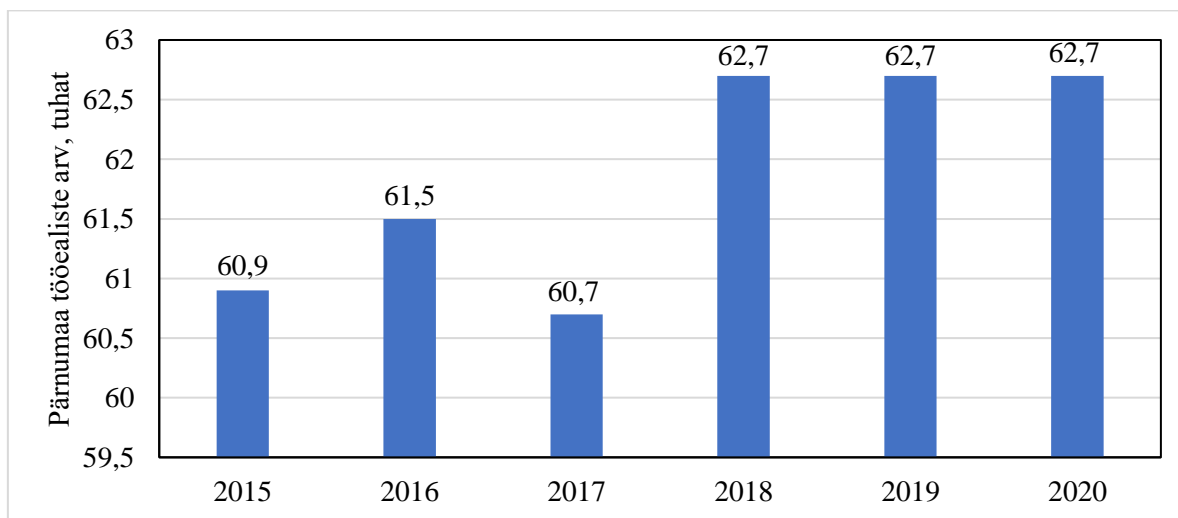
„Suvekuud on lastega peredele kõige mugavam aeg kolimiseks, et uut õppeaastat alustada uues lasteaias või koolis. Samuti võib arvata, et elanike arvu kasvu taga on soodsam bussipileti hind Pärnu sissekirjutusega elanikele,“ kommenteeris abilinnapea Rainer Aavik

Pärnu elanikkonna kasvumist 2018. aasta juunis. Sündide ja surmade arv on Pärnumaal üsnagi võrdne, mis ei mõjuta eriti rahvaarvu suuruse muutumist. (Pärnu elanike... 2018)

Viimaste aastate elanike arvu väga vähene muutus näitab, et Pärnumaal tahetakse elada ja töötada, mis omakorda aitab kaasa maakonna majandusliku ja sotsiaalse elu paranemisele.

2.4. Töehõive Pärnumaal aastatel 2015-2020

Tööealiste arv Pärnumaal on olnud, nagu ka üldine rahvaarv, üldiselt püsiv. Enne 2017. aasta haldusreformi oli tööealisi 60 000-61 500 vahel. Muutus toimus pärast haldusterritoriaalset ümberkorraldust, kui 15 – 74-aastaste arv ulatus 62 700 tuhandeni, tänu Lihula ja Hanila valla liitumisele Pärnumaaga. Viimased kolm aastat on statistikaameti järgi tööealiste arv muutumatu olnud. (Joonis 6)

Joonis 6. Pärnumaa tööealiste arv (15 – 74-aastased) tuhandetes aastatel 2015-2020 (TT4645).

Järgnevalt vaatame täpsemalt Pärnumaa tööealiste hõiveseisundit valitud aastatel.

Vaadeldes tabelis 3 eelmise viisaastaku hõiveseisundit Pärnu maakonnas, on näha, et hõivatute arv on kõikunud 39,8 tuhande (2017) ja 42,4 tuhande (2016) vahel. 2019. ja 2020. aasta jäid sarnasele tasemele hõivatute osas. Märkimisväärne muutus toimus 2017. aastal,

kui hõivatute arv langes, võrreldes eelneva aastaga, 2,6 tuhande inimese võrra, mis oli ka kõige madalam hõivatute arv viie aasta jooksul.

Lisaks tööhõive määra langusele madaldus ka tööjõus osalemise määr ning tõusis mitteaktiivsete osakaal. Üheks põhjuseks võib siin olla Hanila ja Lihula valla liitumine Läänemaa vallaga pärast 2017. aasta muutuseid haldusüksuste osas, kaasates sealse suurema mitteaktiivse elanikkonna arvu liitumise vallaga.

Tabel 3. Pärnumaa 15 - 74-aastaste hõiveseisund aastatel 2015-2020 (TT4645).

Näitaja	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tööjõud, tuhat	44,6	45,1	42,1	44	43	43,9
Hõivatute arv, tuhat	40,6	42,4	39,8	41,1	40,4	40,5
Töötute arv, tuhat	4	2,7	2,3	2,9	2,6	3,4
Mitteaktiivsete arv, tuhat	16,3	16,4	18,6	18,7	19,8	18,8
Tööjõus osalemise määr, %	73,3	73,3	69,4	70,2	68,5	70
Tööhõive määr, %	66,7	68,9	65,7	65,6	64,3	64,5
Töötuse määr, %	9	6	5,4	6,6	6,1	7,8

Mitteaktiivsete osakaal 2017. aastaks tõusis ja tööhõives osalusmäär langes, mis tähendab, et paljud jäid ametlikult tööturult kõrvale. Maakonna lõikes see muutus võib tuleneda Läänemaa kahe valla liitumisest, st et nendes valdades oli suur mitteaktiivsete osakaal, kes ametlikult ei ole töötud, vaid tööturult heitunud ehk ei soovi või ei taha ametlikult töötada ega ennast ka töötuks registreerida. Statistikaameti andmete järgi oli 2015. ja 2016. aastal Läänemaal tööjõus osalemise määr madalam kui Pärnumaal, Lääne maakonnas vastavalt 67,9% ja 68,6% ning Pärnu maakonnas mõlemal aastal 73,3% (TT4645). See tähendab, et Pärnumaa KOV-dega liitusid kehvas sotsiaalmajanduslikus olukorras olevad KOV-d (Hanila ja Lihula vald on Pärnumaa keskuste kui ka varem Läänemaa suhtes ääremaa), mis on mõjutanud maakonna hõiveseisundite andmeid pärast valdade ühinemist.

Suurim muutus toimus töötute osas. Töötute arv on kõikunud, olles samuti madalaim 2017. aastal, mil hõivatuse ja töötuse määr oli kõige väiksem (2,3 tuhat töötut). Töötuse määr oli kõrgeim 2015. aastal, mil see oli lausa 9% ehk kõrgem kui koroonaperioodil. Kõrge tööpuuduse osakaal oli 2009. aasta majanduskriisi mõju, mil kogu Eesti töötuse määr oli üle 16%. Järgjärgult iga aastaga tööpuudus vähenes, taastudes kriisist. Pärnumaa keskmisest kõrgem töötuse määra näitaja 2015. aastal tähendab, et piirkonnas oli tööturu taastumine

aeglasem kui Eestis tervikuna. 2016. aastaks langes töötuse osakaal 3% võrra ehk 1,3 tuhat inimest väljusid töötuse staatusest.

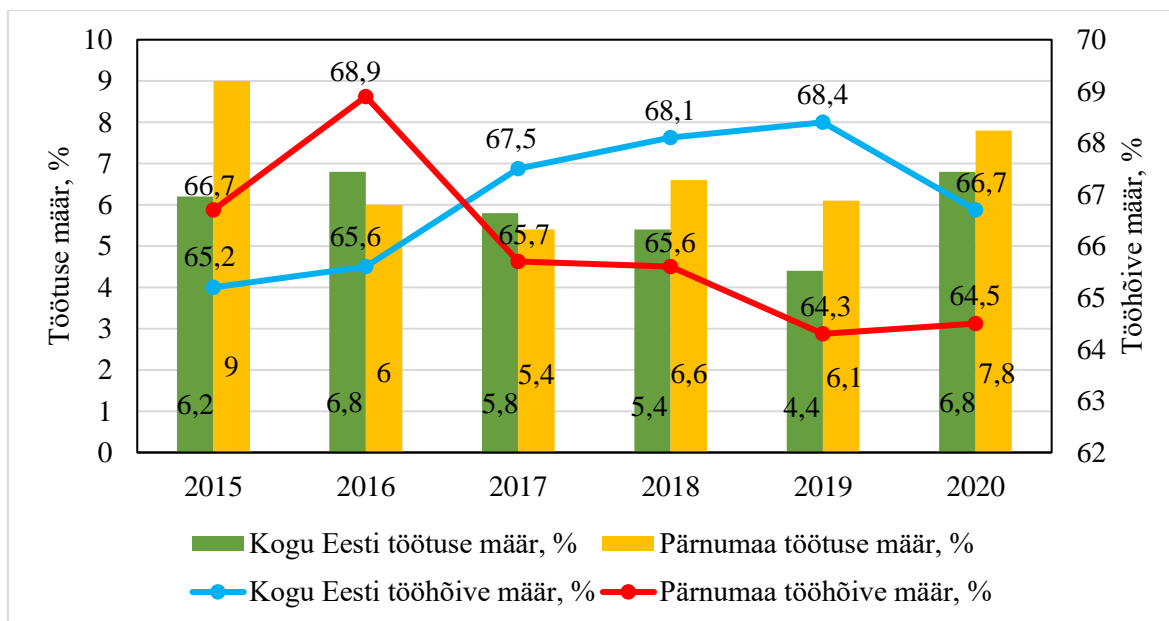
Töötus tõusis taas märgatavalt tänu COVID-19 mõjule 2020. aastal 2,6 tuhandelt 3,4 tuhandele ehk töötuse määr kasvas 1,7%. Töötust vaatleme täpsemalt järgnevas alapeatükis.

2.5. Töötus Pärnumaal aastatel 2015-2020

Eelmise aastakümne Pärnumaa kõrgeim registreeritud töötute arv oli 2010. aasta aprillis, mil töötukassa registreeris töötuks, 6523 inimest, mis moodustas 15,5% tööealisest elanikkonnast. 2019. aasta detsembris oli Pärnumaal ennast töötuks kirja pannud 2503 inimest, mis moodustas 6,3% tööealisest elanikkonnast (Pärnumaa aastaraamat... 2020: 227). Seega on 9 aasta jooksul töötute arv vähenenud enam kui poole võrra (umbes 62%).

Uurimistöös vaadeldud perioodi viimastel aastatel on Pärnumaa tööturuolukord aga muutunud – töötuse määr on tõusnud ning tööhõive määr madaldunud. Tavapäraselt on Pärnu maakonnas tõusnud töötus enne talve ja aasta alguses ning langusmärke näidanud kevadel, sest siis tõuseb hooajatöölise arv. Koroona-aasta (2020) tõi kaasa aga vastupidise tendentsi – töötus tõusis kohe aasta alguses ja kasvas aasta lõpuni välja. Eesti Töötukassa registreeris detsembris töötuse määraks lausa 8,2% (Registreeritud töötud 2021).

Joonisel 7 on näha, kuidas on muutunud Pärnumaa ja Eesti töötuse määr tööealiste seas viimase kuue aasta jooksul. 2015. aastal oli 15 – 74-aastaste tööpuuduse määr Pärnumaal võrreldava vahemiku kõrgeim - 9%, Eesti peale kokku oli määr vaid 6,2%. Töötuse määr Pärnu maakonnas oli siis kõrgem kui Eesti keskmine. Järgneval kahel aastal vähenes tööpuudus Pärnumaal märgatavalt, 2016. aastal registreeriti määraks 6% ning 2017. aastal 5,4%. 2020. aastaks tõusis määr taas peaaegu 2015. aasta tasemele, 7,8%-le, kuid seekord ka ülemaailmselt koroonaepideemia tõttu.

Joonis 7. 15 – 74-aastaste töötuse ja tööhõive määr protsentides Eestis ja Pärnumaal aastatel 2015-2020 (TT4645).

Joonisel on välja toodud lisaks ka Pärnumaa ja Eesti tööhõive määr, mis on kõikunud, enamasti langevas trendis, Pärnumaal 68,9% ja 64,5% vahel. Eesti keskmine tööhõive, valitud aastatel, tõusis kuni 2020. aasta ülemaailmse viiruseplahvatuseni, langes 68,4%-lt 66,7%-le.

Statistikaameti järgi saab tutvuda ka registreeritud töötute arvuga, alates 16-aastastest. 2015.-2017. aasta omavalitsuses olevate registreeritud töötute arv on tabelis 4 liidetud statistikaameti poolt kokku uue loodud omavalitsuse nime alla ning tabel annab tervikülevaate viie aasta muutustest 7 vallas kokku.

Registreeritud 16-aastaste ja vanemate töötute arv on kõikunud Pärnumaa omavalitsustes 2015. ja 2019. aasta vahel tõusvalt, olles madalaim Lääneranna vallas, mil muutus registreeritud töötute seas oli 3,31%. Kõrgeim muutuseprotsent aga Tori vallas (35,25%), kui pärast 2017. aasta haldusreformi suurendati valla territooriumi. Võrreldes 2015. ja 2019. aasta antud vanusegrupi töötute arvu, on Häädemeeste vallas nende hulk suurenenud 18,35%. Kihnu, Põhja-Pärnumaa ja Saarde vallas on end töötuna arvele võtnute arv kasvanud 24-25%. (Tabel 4)

Tabel 4. Pärnumaa 16-aastaste ja vanemate registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ning nende muutus (%) omavalitsuste järgi aastatel 2015-2020 (TT065; autori arvutused).

Kohalik omavalitsus	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus võrreldes aastaid 2015 ja 2019, %	2020	Muutus võrreldes aastaid 2019 ja 2020, %
Häädemeeste vald	109	100	106	111	129	18,35	187	44,96
Kihnu vald	20	19	25	23	25	25,00	33	32,00
Lääneranna vald	151	142	147	163	156	3,31	208	33,33
Põhja-Pärnumaa vald	172	179	206	214	215	25,00	283	31,63
Pärnu linn	1125	1090	1195	1233	1298	15,38	1880	44,84
Saarde vald	98	100	129	131	122	24,49	159	30,33
Tori vald	244	243	260	289	330	35,25	470	42,42
Kokku	1918	1872	2067	2164	2275	18,61	3219	41,49

2020. aastal toimus hüppeline muutus kõikides omavalitsustes. Kogu Pärnumaa registreeritud töötute arv muutus, kui võrrelda 2015. ja 2019. aastat, 18,61%. Kõrvutades omavahel 2019. ja 2020. aastat, on 16-aastaste ja vanemate töötute arv kasvanud 41,49%. Kõikides Pärnumaa omavalitsustes jääb too muutuse protsent 30 ja 45 vahele.

Tabelist on näha, et töötute arvu kasv on kiirem just suurtes kohalikes omavalitsustes (Pärnu linn). Maakonna äärealadel (Saarde vald, Põhja-Pärnumaa, Lääneranna) oli COVID-19 mõju väiksem. Selle üheks põhjuseks võib olla, et nendes piirkondades pole nii palju hõivet tegevusaladel, mida COVID-i piirangud enam puudutasid (teenindus, majutus ja toitlustus).

Võrreldes Pärnumaad kogu Eestiga, on näha, et 2015. ja 2019. aastal muutus 16-aastaste ja vanemate töötute arv Eestis 15,87%, mis on sarnane Pärnu linna töötute kasvuga mainitud aastatel. Kui vaadata muutuseid 2019. ja 2020. aasta vahel tabelis 5, siis 16-aastaste ja vanemate töötute arvu muutus kogu Eestis oli 46,87%, Pärnumaal eelnevas tabelis vastavalt 41,49%.

Tabel 5. Eesti registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ja nende muutus (%) vanuserühma ja soo järgi aastatel 2015-2020 (TT065; autori arvutused).

Näitaja	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus võrreldes aastaid 2015 ja 2019, %	2020	Muutus võrreldes aastaid 2019 ja 2020, %
16 - 24-aastased	3489	3269	3017	2853	3153	-9,63	5502	74,50
25 - 54-aastased	19273	19572	20218	20389	21182	9,91	31236	47,46
55-aastased ja vanemad	4968	5704	6940	7558	7795	56,90	10451	34,07
Mehed	12856	13429	14099	14507	15384	19,66	22694	47,52
Naised	14874	15116	16075	16294	16746	12,59	24494	46,27
Kokku	27730	28545	30175	30800	32130	15,87	47189	46,87

Lisa 3 annab ülevaate erinevate vanuserühmade arvele võetud töötute arvust Pärnumaal. Statistikaameti andmete järgi on puudutanud tööpuudus kõige enam noori vanuses 16 kuni 24. Nagu tabelis näha, on 2015. ja 2019. aasta muutus olnud negatiivne ehk registreeritud noori töötuid jäi vähemaks 20,83%. Hüpe toimus 2019. ja 2020. aastat võrreldes – 2019. aastal oli antud arv 288, järgneval aastal oli see aga 403, mis tähendab 76,75% tõusu. Need näidud olid kõiki vanuserühmi võrreldes suurimaks languseks ja tõusuks. Eestimaal oli antud näitudeks, tabelis 5, vastavalt -9,63% ja 74,50%. Hüppeline tõus näitab, et koroonapiirangutega seotult jäid paljud noored tööst ilma või neid ei värvatud hooajatöolisteks ning et noored töötavad enam valdkondades, mida koroonaga seotud piirangud enim puudutasid, näiteks majutus ja toitlustus.

Üsna sarnased muutused toimusid Pärnumaa ja Eesti 25 – 54-aastaste registreeritud töötute seas. Kui 2015. (1289 töötut) ja 2019. aasta (1429 töötut) vaheks Pärnumaal võib lugeda 140 töötut ehk 10,86%, siis Eestis oli selleks arvuks 9,91% (19273-lt 21182-le). Koroonapiirangud tõid 2020. aastaks töötuid juurde Pärnu maakonda 42,62%, võrreldes 2019. aastaga. Eestimaal oli selleks protsendiks sarnaselt 47,46. (Tabel 5; Lisa 3)

55-aastaste ja vanemate töötute seas toimus 2015. ja 2019. aasta vahel suur töötute arvu muutus – Pärnumaal suurenes see arv 81,76% ning Eestis 56,90%. 2019. ja 2020. aastat võrreldes on see taas tõusnud - Pärnu maakonnas 25,89% ja kogu Eestimaal 34,07%. (Sealsamas)

Naiste osakaal 16-aastaste ja vanemate töötute hulgas on suurem kui meeste osakaal, kuna naiste koguarv Eestis on vastassoost suurem. Lisas 4 on näha, et Pärnumaa töötute naiste arvu muutus, võrreldes 2015. ja 2019. aastat, oli 12,38% (1010-lt 1135-le). Meeste seas oli see protsent 25,55% ehk 2015. aasta 908 töötule lisandus 2019. aastaks 232 töötut. Eestis oli selleks arvu muutuseks naiste osas 12,59% (Tabel 5). Meeste osas aga 19,66% ehk Pärnumaal muutus antud arv rohkem. Seega mehi on puudutanud tööpuudus uuritava perioodil rohkem kui naisi.

2019. ja 2020. aastaid võrreldes on märgata, et töötus 16-aastaste ja vanemate naiste seas Pärnu maakonnas on tõusnud 42,29%. Eestis on selleks muutuseks 46,27%. Registreeritud meestöötuid selles vanusevahemikus tuli juurde Pärnumaal, antud aastaid võrreldes, 40,70%. Eestis tõusis selleks suuruseks 47,52%.

Tööpuudus on puudutanud kõigi vanuserühmade mehi ja naisi just 2020. aasta haigusplahvatuse tõttu. Eriti mõjutas koroonapandeemia 2020. aastal 16 - 24-aastaseid.

2.6. Mitmene regressioonimudel

Bakalaureusetöös kasutati regressioonianalüüsi, et välja selgitada, millised kohalikke omavalitsusi iseloomustavad majanduslikud ja sotsiaalsed näitajad mõjutasid Pärnumaa töötust aastatel 2015-2019. Analüüsi pole lisatud 2020. aasta andmeid, kuna statistikaametis ja muudes andmebaasides antud andmed on veel lisamata (maksutulu, hariduskulu, eelarve). Samuti võib eeldada, et 2020. aasta näidud mõjutaksid liialt regressiooni tulemusi (koroonakriisi mõju).

Regressioonianalüüs ning selleks vajalik korrelatsioonianalüüs viidi läbi töökeskkonna MS Excel abil. Statistikaameti ja töötukassa andmebaaside andmetel koostati analüüsiks vajalik tabel järgmiste andmetega 2015.-2019. aasta Pärnumaa kohalike omavalitsute kohta (Lisa 5):

- registreeritud töötute arv;
- rahvaarv;
- tööealiste arv (15 – 74-aastased);
- statistilisse profiili kuuluvate ettevõtete arv;

- brutotulu saajad;
- palgatöötaja kuu keskmine brutotulu;
- kohalike eelarvete maksutulud;
- kohalike eelarvete hariduskulud.

Järgmisena arvutati näitajad ümber elaniku kohta. Töötuse analüüsimiseks arvutas autor välja töötute osakaalu tööealisest rahvastikust kohalike omavalitsuste tasandil aastatel 2015-2019, sest statistikaamet töötuse määra kohalikes omavalitsustes eraldi ei arvesta. Töötute osakaal 15 – 74-aastaste seas sai valitud ka sõltuvaks muutujaks. Korrelatsioonimaatriksi koostamiseks kasutati järgmiseid andmeid kohalike omavalitsuste kohta aastatest 2015-2019 (Lisa 6; Tabel 6):

- rahvaarv;
- ettevõtete arv 1000 elaniku kohta;
- brutotulu saajad tööealisest rahvastikust, %;
- palgatöötaja keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest palgatöötaja kuu brutotulust, %;
- maksutulu 1000 elaniku kohta;
- kulud haridusele 1000 elaniku kohta;
- sõltuv muutuja: töötute osakaal tööealisest rahvastikust.

Tabel 6. Korrelatsioonimaatriks (Autori arvutused).

	Rahvaarv	Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	Brutotulu saajad tööealisest rahvastikust, %	Keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest kuu brutotulust, %	Maksutulu 1000 elaniku kohta	Kulud haridusele 1000 elaniku kohta	Töötute osakaal tööealisest rahvastikust, %
Rahvaarv	1,00						
Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	-0,08	1,00					
Brutotulu saajad tööealisest rahvastikust, %	0,56	-0,41	1,00				
Keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest kuu brutotulust, %	0,01	0,64	-0,30	1,00			
Maksutulu 1000 elaniku kohta	0,12	0,38	0,35	0,33	1,00		
Kulud haridusele 1000 elaniku kohta	0,43	-0,40	0,69	-0,35	0,39	1,00	
Töötute osakaal tööealisest rahvastikust, %	-0,17	0,57	-0,20	0,20	0,32	0,01	1,00

Seoste uurimiseks on kasutatud lineaarset korrelatsioonikordajat, mis mõõdab lineaarset seost arvuliste tunnuste vahel, mille väärtused asuvad vahemikus -1 ja 1. Mida lähemal on näitaja absoluutväärtus ühele, seda tugevamalt on tunnused omavahel seotud. Kordaja positiivse väärtuse puhul on tunnuste vahel kasvav seos, negatiivse korrelatsioonikordaja väärtuse korral kahanev seos. Näitaja 0-tulemuse puhul lineaarne seos tunnuste vahel puudub. (Rootalu 2014)

Kokkuleppelised piirid korrelatsioonikordajate seose tugevuse iseloomustamiseks on tavapäraselt järgmised:

- $|r| \leq 0,3$ – nõrk seos;
- $0,3 < |r| \leq 0,7$ – keskmine seos;
- $|r| \geq 0,7$ – tugev seos.

Eelpool asuvas korrelatsioonimaatriksi tabelis 6 on näha, et kohalike omavalitsuste rahvaarv (-0,17), brutotulu saajad tööealisest rahvastikust (-0,20), palgatöötaja keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest palgatöötaja kuu brutotulust (0,20) ja kulud haridusele 1000 elaniku kohta (0,01) omavad nõrka seost.

Keskmiist seost omavad ettevõtete arv 1000 elaniku kohta (0,57) ning kohalike omavalitsuste maksutulu elaniku kohta (0,32). Järgnevalt koostati mitmene regressioonianalüüs, kasutades kõiki kuute näitajat (Lisa 6; Tabel 7).

Tabel 7. Mitmese regressioonianalüüsi mudel (Lisa 6).

Regressiooni statistikud					
Mitmene korrelatsioonikordaja	0,701				
Determinatsioonikordaja	0,491				
Korrigeeritud determinatsioonikordaja	0,382				
Jääkstandardhälve	0,394				
Vaatluste arv	35,000				
Regressioonianalüüsi tulemuste dispersioonanalüüs (ANOVA)					
	Vabadusastmete arv (df)	Hälvete ruutude summa (SS)	Keskruut (MS)	F-statistik (F)	Mudeli olulisuse tõenäosus
Mudeli hajuvus	6,000	4,205	0,701	4,506	0,003
Jääkhajuvus	28,000	4,355	0,156		
Koguhajuvus	34,000	8,560			

Regressioonivõrrandi kordajate analüüs						
	Parameetrite hinnang	Hinnangu standardviga	t-statistik	Parameetri olulisuse tõenäosus	Alumine 95%-line usalduspiir	Ülemine 95%-line usalduspiir
Vabaliige	5,098	4,346	1,173	0,251	-3,804	14,000
Rahvaarv	0,000	0,000	-1,459	0,156	0,000	0,000
Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	0,013	0,003	3,798	0,001	0,006	0,020
Brutotulu saajad tööealisest rahvastikust,%	-0,007	0,033	-0,204	0,840	-0,075	0,062
Keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest kuu brutotulust,%	-0,038	0,044	-0,881	0,386	-0,128	0,051
Maksutulu 1000 elaniku kohta	0,000	0,001	-0,366	0,717	-0,002	0,001
Kulud haridusele 1000 elaniku kohta	0,002	0,001	2,111	0,044	0,000	0,003

Statistiliselt olulisteks parameetriteks osutusid kohalike omavalitsuste ettevõtete arv 1000 elaniku kohta ning kohaliku omavalitsuse hariduskulu elaniku kohta ehk kuuest sotsiaalmajanduslikust näitajast kaks on statistiliselt olulised.

Koostades kahe välja toodud näitaja ja sõltuva muutujaga uue mitmese regressioonianalüüsi, mudeli kirjeldusvõime vähenes. Selle tulemusena lisas autor regressioonianalüüsi lisaks kohalike omavalitsuste ettevõtete arvule ja hariduskuludele ka KOV-de rahvaarvu, et mudeli kirjeldusvõimet parandada (Lisa 6).

Tabel 8. Mitmese regressioonianalüüsi lõplik mudel (Lisa 6).

Regressiooni statistikud					
Mitmene korrelatsioonikordaja	0,68181				
Determinatsioonikordaja	0,46487				
Korrigeeritud determinatsioonikordaja	0,41308				
Jääkstandardhälve	0,38441				
Vaatluste arv	35,00000				
Regressioonianalüüsi tulemuste dispersioonanalüüs (ANOVA)					
	Vabadusastmete arv (df)	Hälvete ruutude summa (SS)	Keskruut (MS)	F-kriteerium (F)	Mudeli olulisuse tõenäosus
Mudeli hajuvus	3,00000	3,97940	1,32647	8,97661	0,00020
Jääkhajuvus	31,00000	4,58084	0,14777		
Koguhajuvus	34,00000	8,56024			

Regressioonivõrrandi kordajate analüüs						
	Parameetrite hinnang	Hinnangu standardviga	t-statistik	Parameetri olulisuse tõenäosus	Alumine 95%-line usalduspiir	Ülemine 95%-line usalduspiir
Vabaliige	1,53279	0,45194	3,39155	0,00191	0,61104	2,45453
Rahvaarv	-0,00001	0,00000	-2,03500	0,05048	-0,00002	0,00000
Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	0,01090	0,00219	4,97074	0,00002	0,00643	0,01537
Kulud haridusele 1000 elaniku kohta	0,00140	0,00052	2,67068	0,01195	0,00033	0,00247

Determinatsioonikordaja näitab, et antud mudel kirjeldab tööelise elanikkonna töötute osakaalu varieeruvusest ära 46%. Regressioonianalüüsi tulemusena on näha, et mitmese korrelatsioonikordaja väärtus on 0,68 ehk lineaarne seos on 68%.

Et näitajad oleksid statistiliselt olulised, tuleb vaadata, kas parameetri olulisuse tõenäosus on võrdne või alla 0,05. Tabelis 8 on näha, et kõigil kolmel näitajal on parameetri tõenäosus $\leq 0,05$ ehk mudel on statistiliselt oluline. Arvutades andmetöötlusprogrammis Excel ka funktsiooni „T.INV.2T“ abil välja t-kriitilise väärtuse, saame teada, et t-kriitiline on 2,04. Mudeli olulisuse hindamiseks peavad näitajate t-statistikud olema absoluutväärtuses suuremad, kui t-kriitiline väärtus. Valminud regressioonianalüüsis saab näha, et kõigi kolme näitaja absoluutväärtus on suurem või võrdne arvuga 2,04.

Koostatakse regressioonivõrrand:

$Y = 1,53279 - 0,00001X^1 + 0,01090X^2 + 0,00140X^3$, kus:

- Y – Pärnumaa kohalike omavalitsuste töötute osakaal tööelisest rahvastikust, %;
- X^1 – Pärnumaa kohalike omavalitsuste rahvaarv;
- X^2 – Pärnumaa kohalike omavalitsuste ettevõtete arv 1000 elaniku kohta;
- X^3 – Pärnumaa kohalike omavalitsuste kulud haridusele 1000 elaniku kohta.

Regressioonianalüüsi tulemusena tuli välja, et Pärnumaal oli aastatel 2015-2019 töötute osakaal tööelise elanikkonna seas suurem väiksema rahvaarvuga kohalikes omavalitsustes. Suurema töötute osakaalu korral on omavalitsustes ka suuremad hariduskulud elaniku kohta. Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta oli positiivses seoses töötute arvuga ehk suur arv ettevõtteid 1000 elaniku kohta tähendas ka suuremat töötust. Piirkonnad, kus suurettevõtted pakuvad palju tööhõivet, on keskmine ettevõtete arv piirkonnas väiksem. Vallad, kus on registreeritud suur arv väikeettevõtteid 1000 elaniku kohta, ei vähenda samuti oluliselt

töötust. Näiteks Kihnu vald, kus on registreeritud iga 4 elaniku kohta ettevõtte, on töötute osakaal tööealisest rahvastikust ikkagi kõrge (4,52%) (Lisa 6). Seega ettevõtete arvu kasv Pärnumaa omavalitsustes ei tähenda väiksemat töötust.

2.7. Tulemused ja järeldused

Uurimistöö andmed näitasid, et Pärnumaal oli perioodil 2015 – 2020 töötuse määr tööealises elanikkonnas 2015., 2018., 2019. ja 2020. aastal kõrgem kui Eesti keskmine töötuse määr. Madalaim määr registreeriti 2017. aastal, mil see oli Pärnumaal vaid 5,4% (Eestis aga 5,8%), kuna tööjõudu oli arvuliselt vähem kui eelnevatel ja järgnevatel aastatel. 2018. aastaks, pärast valdade liitumist ning kahe valla (Hanila ja Lihula) lisandumist Lääneranna vallaga, suurenes Pärnumaa tööjõus osalejate arv (42100-lt 44000-ni). See ei tõstnud aga palju tööhõive määra protsenti (vaid 0,1%). Samas suurenes töötuse määr 1,2%, mis tähendab, et Pärnu maakonna KOV-dega liitusid halvemas sotsiaalmajanduslikus olukorras olevad omavalitsused.

Eestis 2018. aastaks (peale haldusreformi) tööhõive määr tõusis 0,6%, samas töötuse määr langes 0,4%. 2019. aastal langes töötuse määr nii Eestis kui Pärnumaal, tööhõive määr madaldus Pärnumaal 64,3%-ni, Eestis aga kerkis 68,4%. 2020. aastaks tööpuuduse osakaal tõusis nii maakonnas kui ka riigis koroonaeepideemiast tulenevast majanduslangusest.

Suurima töötute osakaaluga tööealisest rahvastikust olevateks omavalitsusteks läbi vaadeldava 5 aasta on olnud Kihnu vald ja Lääneranna vald. See võib olla seotud sellega, et Kihnus on registreeritud ettevõtete arv elanikkonna kohta suur, kuid kellest tegelikkuses suur osa seal ei tegutse. Lääneranna vallas on kasvanud 5 aasta jooksul ettevõtete arv 1000 elaniku kohta 33,63-lt 103,13-ni, mis ei ole aga vähendanud töötuse osakaalu 15 – 74-aastaste seas. Kahe endise Läänemaa valla liitumisel Pärnumaa Lääneranna vallaga tõusis ka mitteaktiivsete osakaal maakonnas, mis viitab taas sellele, et Pärnu maakonnaga liideti kehvas sotsiaalmajanduslikus olukorras vallad.

2020. aasta pandeemia puudutas registreeritud töötute arvu 16-aastaste ja vanemate vanusegrupis kõige enam Häädemeeste vallas ja Pärnu linnas, mil registreeritud töötute arv tõusis mõlemas omavalitsuses üle 44% võrreldes 2019. aastaga. Töötute arv vaadeldavas

vanuserühmas tõusis ka teistes Pärnumaa haldusüksustes enam kui 30%. Pärnumaal tervenisti tõusis keskmine registreeritud töötute arv vanuserühmas koroonamõjutuste tõttu 41,49%. Eestis oli 2020. aasta töötute arvu tõusuks 46,87% võrreldes eelneva aastaga, seega Pärnu maakonnas ja sealsetes valdades oli muutus Eesti keskmisest väiksem.

Uurimistöö käigus selgus, et tööpuudus kasvas noorte (16 – 24-aastased) seas 2020. aastal üle 76% (võrreldes 2019. aastaga), mis viitab demograafilisele tööpuudusele, mil tööta on rahvastikust kindel grupp. Kuna noored on valdavalt seotud hooajatööga, võib olla töötuse suurenemine seotud hooajatöö puudumisega koroonapiirangute tõttu.

Mingil määral võib olla Pärnumaal töötus olla seotud struktuurse tööpuudusega ehk piirkonnas on aktiivsuse, see tähendab tööjõus osalemise määr langenud ning mitteaktiivsete osakaal tõusnud pärast 2017. aasta haldusreformi. 2020. aasta töötuse kasvu võib määratleda ka tsüklilise tööpuudusena, sest töövõimsus oli osaliselt koormatud ning tööjõu nõudlus tavalisest madalam (ettevõtted olid ajutiselt suletud, inimesed viibisid isolatsioonis või suunati sundpuhkusele, asutused töötasid vähendatud tööjõuga).

Regressioonianalüüsi tulemusena selgus, et Pärnu maakonna tööealistel töötutel rahvastikus on nõrk negatiivne seos Pärnumaa rahvaarvu muutusega (väiksema rahvaarvuga KOV-des on töötute osakaal tööealises rahvastikus suurem) ning suurem tööpuudus on piirkondades, kus ettevõtete arv rahvastiku kohta on kõrge. Hariduskulude seos töötusega on positiivne ehk suurema töötute osakaalu korral omavalitsustes on seal ka suuremad hariduskulud elaniku kohta.

KOKKUVÕTE

Töötuse määr on üks olulisemaid majanduse indikaatoreid. Töötuse määr sõltub tööjõu pakkumisest, tööjõunõudlusest ja palgaarvestusest. Töötuse näitajad saadakse registreeritud töötute üle arvestust pidades, seda tehakse tööturuametites.

Käesoleva uurimistöö eesmärk oli uurida töötust Pärnumaa kohalikes omavalitsustes aastatel 2015-2020 ning seda mõjutanud tegureid. Selleks koostati regressioonianalüüs, välja selgitamaks, millised kohalikke omavalitsusi iseloomustavad majanduslikud ja sotsiaalsed näitajad mõjutasid Pärnumaa töötust 2015.-2019. aastal.

Töö teoreetilises osas anti ülevaade töötusest üldiselt, tutvustati selle liike, kirjeldati Eesti tööturгу aastatel 2015-2020, toimunud viimast haldusreformi ning koroonakriisi mõju Eesti töötusele.

Töö empiirilises osas analüüsiti ja võrreldi töötust ning tööhõivet Pärnumaa kohalikes omavalitsutes, milles selgus, et Pärnumaa töötuse määr on olnud 2015., 2018., 2019. ja 2020. aastal Eesti keskmisest kõrgem. Pärnu linn pärast haldusreformi on oma territooriumilt ja rahvaarvult suurenenud ning seega ka töötuse määralt. Rahvaarvult on naisi rohkem kui mehi, kuid mehi on puudutanud tööpuudus uuritava perioodil enam. Uurides statistikaameti andmeid, selgus, et tööpuudus mõjutas kõige enam noori vanuses 16 kuni 24 koroonapandeemia aastal.

Uurides hõiveseisundi andmeid nii töötukassast kui statistikaametist, tuli välja, et 2020. aasta haigus ning piirangud on töötust suuresti mõjutanud kõigis vanuserühmades, igas kohalikus omavalitsustes ning Eestis.

Peale omavalitsuste liitumist 2017. aastal on Pärnumaal tööealiste arv olnud stabiilselt 62,7 tuhat. Tööjõus osalemise määr, mis oli 2015. aastal 73,3%, langes peale reformi 69,4%-ni 2017. aastal ning 2020. aastaks oli määr 70%. Üheks põhjuseks on ilmselt kahe Läänemaa valla liitumine Pärnumaaga, kus oli suurem mitteaktiivsete osakaal. Töötuse määr tõusis 2019. aasta 6,1%-lt 2020. aastaks 7,8%. Töötute arvu kasv 2020. a oli kiirem just suurtes

kohalikes omavalitsustes (Pärnu linn, Häädemeeste ja Tori vald). Maakonna äärealadel (Saarde vald, Põhja-Pärnumaa, Lääneranna) oli COVID-19 mõju väiksem.

Autori poolt koostatud regressioonianalüüsi tulemusel tulid välja sotsiaalmajanduslikud näitajad, mis osutasid, et Pärnumaal on töötute osakaal 15 – 74-aastaste seas suurem väiksema rahvaarvuga kohalikes omavalitsustes. Olulisteks näitajateks osutusid kohalike omavalitsuste rahvaarv, ettevõtete arv 1000 elaniku kohta ja hariduskulud elaniku kohta. Suurem ettevõtete arv 1000 elaniku kohta prognoosis mudelis, et antud omavalituses on suurem töötute osakaal tööealises rahvastikus. Seega ei vähenda uute ettevõtete avamine ja paljusid töötute osakaalu.

Kuna regressioonianalüüsi oli võimalik teostada 2015.-2019. aasta andmete põhjal, on võimalik koroonaga põhjustatud töötust uurida vajalike andmete jõudmisel andmebaasidesse tulevikus edasi, näiteks magistritööna.

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Arrak, A., Eamets, R., Karm, T., Mets, T., Omel, R., Rand, R., Trasberg, V., Vigla, H., Viiol, A., Võrklaev, E. (2002). Majanduse ABC. Tartu: Avatar . 396 lk.
2. Coronavirus (COVID-19): From Pandemic to recovery: Local employment and economic development. (2020). Paris: OECD. 20 p.
3. Eamets, R., Kaasa, A., Kaldaru, H., Parts, E., Trasberg, V. (2005). Sissejuhatus majandusteooriasse. Tartu: Tartu Ülikool. 341 lk.
4. Eesti teadlane seletab – mida teadus üldse uuest koroonaviirusest teab? (2020).- *Postimees*. [e-ajaleht]
<https://majandus24.postimees.ee/6884882/eesti-teadlane-seletab-mida-teadus-uldse-uest-koroonaviirusest-teab> (25.03.2021).
5. Eesti tööturg täna ja homme. Ülevaade Eesti tööturu olukorrast, töövajadustest ning sellest tulenevast koolitusvajadusest. (2017). OSKA uuringuaruanne. Tallinn: Kutsekoda. 91 lk.
6. Elenurm, T., Rootamm-Valter, J., Servinski, M. (2008). Tööturg. Tänapäev ja tulevik. Tallinn: OÜ Vastus. 109 lk.
7. Elhorst, J. P. (2003) The Mystery of Regional Unemployment Differentials: a Survey of Theoretical and Empirical Explanations. Faculty of Economics, Groningen: University of Groningen. 56 p.
8. Fana, M., Fernandez-Macias, E., Perez, S.T. (2020). Employment impact of Covid-19 crisis: from short term effects to long terms prospects. Journal of Industrial and Business Economics. Reggio Emilia: The Italian Society of Economics and Industrial Policy. 410 p.
9. Haldusreform 2017. (2018). Artiklikogumik. /Toim. S. Valner. Tallinn: Rahandusministeerium. 655 lk.
10. Haldusreform: Kuidas reformini jõuti? (2018). Haldusreform. [veebileht]
<https://haldusreform.fin.ee/haldusreform/> (10.04.2021).
11. Haldusreformi seadus. (vastu võetud 07.06.2016, jõustunud 01.07.2016). – *Riigi Teataja*.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/HRS> (02.04.2021).
12. Hinnosaar, M., Luuk, M., Marksoo, Ü., Venesaar, U. (2004). Pikaajaline töötus Eestis. Tallinn: Tallinna Tehnikaülikooli Eesti Majanduse Instituut. 144 lk.
13. Koovit, K. (2020). Koroonapandeemia mõju tugevneb? Töötute arv kerkis tänavusele rekordtasemele. – *Ärileht*. [e-ajakiri]

- <https://arileht.delfi.ee/artikkel/91693345/koroonapandeemia-moju-tugevneb-tootute-arv-kerkis-tanavusele-rekordtasemele> (27.03.2021).
14. Koroonakriis tõi mullu üüratu töötute arvu kasvu Harju- ja Hiiumaal. Iga viies töötaja Eestis sai kevadel palgahüvitist. (2021). /Toim. E. Joakit. – *Ärileht*. [e-ajaleht]
<https://arileht.delfi.ee/artikkel/92298745/koroonakriis-toi-mullu-uuratu-tootute-arvu-kasvu-harju-ja-hiiumaal-iga-viies-tootaja-eestis-sai-kevadel-palgahuvitist> (27.03.2021)
  15. Maakatastri statistika. (2020). Geoportaal: Maa-amet. [veebileht]
https://geoportaal.maaamet.ee/index.php?lang_id=1&page_id=506&type=regkat&year=2018&month=1&group=1 (15.05.2021).
  16. **Org, A.** (2016). Töötus ja inflatsioon. [on-line]
https://jaanikarookmann.weebly.com/uploads/2/8/9/8/28980325/ttus_ja_inflatsioon.pdf (23.02.2021)
  17. **Piirits, M.** (2018). Eesti tööturg: hetkeolukord ja tulevikuväljavaated. Tallinn: Poliitikauuringute keskus Praxis. 19 lk.
  18. Pärnu elanike arv on kasvama hakanud. (2018). Omavalitsus Pärnu linn. [veebileht]
<https://parnu.ee/index.php/linnakodanikule?id=1895> (18.04.2021).
  19. Pärnumaa aastaraamat 2017 – 2019. (2020). Pärnu: Pärnumaa Omavalitsuste Liit. [on-line]
[Parnumaa-aastaraamat-2017-2019_sisu.pdf](#) (18.04.2021).
  20. Registreeritud töötud. (2021). Eesti Töötukassa. [veebileht]
<https://www.tootukassa.ee/content/tootukassast/registreeritud-tootud> (02.04.2021).
  21. **Rell, M., Soosaar, O., Urke, K.** (2020). Tööturu ülevaade 2020. Tallinn: Eesti Pank. 21 lk.
  22. **Rotalu, K.** (2014). Korrelatsioonikordajad. [veebileht]
<https://samm.ut.ee/korrelatsioonikordajad> (17.05.2021).
  23. **Rosenbald, I.** (2011). Tööhõive ja töötus. Tallinn: Eesti Statistikaamet. 119 lk.
  24. **Rõõm, T.** (2003). Tootmistegurite maksustamine ja tööpuudus Eestis. /Toim. K. Kivivare. Eesti panga toimetised. 28 lk.
  25. Seletuskiri haldusreformi seaduse eelnõu juurde. (2016). Tallinn: Rahandusministeerium. [on-line]
https://www.rahandusministeerium.ee/sites/default/files/KOV_haldusref_maavalitsus/hrs_eel_nou_seletuskiri.pdf (19.04.2021)
  26. **Soosaar, O., Urke, K.** (2017). Eesti Tööturu ülevaade - Oktoober 2017. Tallinn: Eesti Pank. 29 lk.
  27. **Sõstra, K., Voolens, E.** (2020). Kaugtöö võimalused ja arengud Eestis. Statistikaamet.
<https://www.stat.ee/et/uudised/kaugtoo-voimalused-ja-arengud-eestis>
  28. **Tur, D., Viilmann, N.** (2008). Tööturu ülevaade. Tallinn: Rahapoliitiline osakond. 30 lk.
  29. Tsükliline tööpuudus. (2021). Eesti Pank. [veebileht]
<https://www.eestipank.ee/tsukliline-toopuudus>

30. Tööeline elanikkond. (2021). Eesti Pank. [veebileht]
<https://www.eestipank.ee/tooealine-elanikkond> (12.02.2021).
31. Tööturu näitajad olid möödunud aastal head. (2018). Statistikaamet. [veebileht]
<https://www.stat.ee/et/uudised/pressiteade-2018-017> (25.02.2021).
32. **Uusjärv, M.** (2018). KOV poliitika valdkond haldusreformi järgselt. Tallinn: Rahandusministeerium.
33. ER032: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted töötajate arvu ja haldusüksuse järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018. (andmed uuendatud 25.01.2021). – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus__majandusüksused__ettevetjad/ER032 (13.05.2021).
34. ER32: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted töötajate arvu ja haldusüksuse järgi. (andmed uuendatud 19.04.2018). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=ER32> (13.05.2021).
35. RR30: Kohalike eelarvete põhitegevuse tulud, kulud ja tulem piirkonna/haldusüksuse järgi. (andmed uuendatud 03.07.2018). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RR30> (14.05.2021).
36. RR300: Kohalike eelarvete põhitegevuse tulud, kulud ja tulem piirkonna/haldusüksuse järgi. haldusjaotus seisuga 01.01.2018. (andmed uuendatud 19.06.2020). – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus__rahandus__valitsemissektori-rahandus__kohalike-omavalitsuste-eelarve/RR300 (14.05.2021).
37. RR301: Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud piirkonna/ haldusüksuse järgi (2012-2017). (andmed uuendatud 03.07.2018). – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/Lepetatud_tabelid__Majandus.%20Arhiiv__Rahandus.%20Arhiiv/RR301 (14.05.2021).
38. RR302: Kohalike eelarvete põhitegevuse kulud ja investeerimistegevuse väljaminekud piirkonna/ haldusüksuse järgi. haldusjaotus seisuga 01.01.2018. (andmed uuendatud 19.06.2020). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RR302> (14.05.2021).
39. RV0222: Rahvastik soo, rahvuse ja maakonna järgi, 1. jaanuar. (andmed uuendatud 09.06.2017). - *Eesti Statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV0222U> (09.04.2021).
40. RV0222U: Rahvastik soo, rahvuse ja maakonna järgi, 1. jaanuar, haldusjaotus seisuga 01.01.2018. (andmed uuendatud 09.06.2020). - *Eesti Statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV0222U> (09.04.2021).

41. RV0282: Rahvastik soo, vanuserühma ja haldusüksuse või asustusüksuse liigi järgi, 1. jaanuar. (andmed uuendatud 04.05.2017). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV0282> (16.05.2021).
42. RV0282U: Rahvastik soo, vanuserühma ja 2017. aasta haldusreformi järgse elukoha järgi, 1. jaanuar. (andmed uuendatud 12.05.2021). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV0282U> (16.05.2021).
43. ST004: Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu ja brutotulu saajad piirkonna/haldusüksuse, soo ja vanuserühma järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018. (andmed uuendatud 13.05.2021). – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/sotsiaalelu__sissetulek/ST004 (17.05.2021).
44. ST005: Palgatöötaja kuukeskmine brutotulu ja brutotulu saajad piirkonna/haldusüksuse, soo ja vanuserühma järgi (2003-2017). (andmed uuendatud 11.05.2018) – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/sotsiaalelu__sissetulek/ST005 (17.05.2021).
45. TT330: 15-aastaste ja vanemate hõiveseisund soo ja vanuserühma järgi (kvartalid). (andmed uuendatud 17.05.2021). – *Eesti statistika andmebaas*.
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?DataSetCode=TT330&lang=et> (03.04.2021).
46. TT065: Registreeritud töötud piirkonna/haldusüksuse, soo ja vanuserühma järgi, haldusjaotus seisuga 01.01.2018 (kuud). (andmed uuendatud 18.05.2021). – *Eesti statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/sotsiaalelu__tooturg__tootud__luhiajastatistika/TT065 (16.05.2021).
47. TT4645: 15 – 74-aastaste hõiveseisund piirkonna, maakonna ja vanuserühma järgi. (andmed uuendatud 15.02.2021). – *Eesti Statistika andmebaas*.
https://andmed.stat.ee/et/stat/sotsiaalelu__tooturg__tooturu-uldandmed__aastastatistika/TT4645 (20.05.2021).

LISAD

Lisa 1. Pärnumaa omavalitsused ja nende pindalad hektarites aastatel 2015-2017

(Maakatastri statistika 2020)

Pärnumaa omavalitsus	2015 pindala, ha	2016 pindala, ha	2017 pindala, ha
Are vald	15991	15985	15985
Audru vald	38869	38868	38868
Halinga vald	36333	36360	36360
Häädemeeste vald	39054	39045	39045
Kihnu vald	1733	1733	1733
Koonga vald	43966	43963	43960
Paikuse vald	17547	17540	17540
Pärnu linn	3315	3315	3315
Saarde vald	70748	70741	70741
Sauga vald	16462	16461	16461
Sindi linn	502	502	502
Surju vald	35720	35739	35739
Tahkuranna vald	10381	10388	10388
Tootsi vald	178	186	186
Tori vald	28155	28164	28164
Tõstamaa vald	26070	26072	26072
Varbla vald	31388	31386	31386
Vändra vald	64224	64182	64182
Vändra vald (alev)	326	326	326
Kokku	480959	480955	480952

Lisa 2. Pärnumaa omavalitsused ja nende pindalad hektarites aastatel 2018-2020

(Maakatastri statistika 2020)

Pärnumaa omavalitsus	2018 pindala, ha	2019 pindala, ha	2020 pindala, ha
Häädemeeste vald	49433	49433	49434
Kihnu vald	1733	1733	1733
Lääneranna vald	136267	136267	136267
Põhja-Pärnumaa vald	101053	101053	101059
Pärnu linn	85794	85794	85792
Saarde vald	106480	106480	106481
Tori vald	61113	61113	61111
Kokku	541873	541873	541877

**Lisa 3. Registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ja nende muutus (%)
vanuserühma järgi Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020**

(TT065; autori arvutused)

	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus võrreldes aastaid 2015 ja 2019, %	2020	Muutus võrreldes aastaid 2019 ja 2020, %
16 - 24-aastased	288	260	240	210	228	-20,83	403	76,75
Häädemeeste vald	13	14	9	10	15	15,38	26	73,33
Kihnu vald	2	1	1	1	2	0,00	3	50,00
Lääneranna vald	16	16	13	12	14	-12,50	16	14,29
Põhja-Pärnumaa vald	29	21	21	18	19	-34,48	34	78,95
Pärnu linn	177	158	146	123	135	-23,73	244	80,74
Saarde vald	18	14	12	10	12	-33,33	20	66,67
Tori vald	34	37	38	36	33	-2,94	61	84,85
25 - 54-aastased	1289	1255	1349	1365	1429	10,86	2038	42,62
Häädemeeste vald	79	66	67	64	77	-2,53	121	57,14
Kihnu vald	15	14	17	12	13	-13,33	20	53,85
Lääneranna vald	95	92	85	90	86	-9,47	125	45,35
Põhja-Pärnumaa vald	107	117	127	130	129	20,56	167	29,46
Pärnu linn	759	734	788	794	824	8,56	1193	44,78
Saarde vald	64	61	81	75	75	17,19	97	29,33
Tori vald	171	170	184	201	226	32,16	316	39,82
55-aastased ja vanemad	340	357	478	590	618	81,76	778	25,89
Häädemeeste vald	18	20	30	37	38	111,11	40	5,26
Kihnu vald	3	4	6	9	10	233,33	10	0,00
Lääneranna vald	40	34	49	61	56	40,00	68	21,43
Põhja-Pärnumaa vald	36	42	58	67	67	86,11	83	23,88
Pärnu linn	189	198	260	317	339	79,37	442	30,38
Saarde vald	16	25	36	47	36	125,00	42	16,67
Tori vald	39	36	38	52	72	84,62	93	29,17
Vanuserühmad kokku	1918	1872	2067	2164	2275	18,61	3219	41,49

Lisa 4. Registreeritud töötute arv (kuude keskmine) ja nende muutus (%)
soo järgi Pärnumaa KOV-des aastatel 2015-2020

(TT065; autori arvutused)

	2015	2016	2017	2018	2019	Muutus võrreldes aastaid 2015 ja 2019, %	2020	Muutus võrreldes aastaid 2019 ja 2020, %
Mehed	908	897	1010	1057	1140	25,55	1604	40,70
Häädemeeste vald	52	43	43	50	57	9,62	85	49,12
Kihnu vald	8	9	13	12	13	62,50	13	0,00
Lääneranna vald	83	85	89	91	89	7,23	114	28,09
Põhja-Pärnumaa vald	83	98	108	118	124	49,40	150	20,97
Pärnu linn	527	501	569	592	636	20,68	925	45,44
Saarde vald	43	55	66	64	62	44,19	87	40,32
Tori vald	112	106	122	130	160	42,86	231	44,38
Naised	1010	976	1057	1107	1135	12,38	1615	42,29
Häädemeeste vald	57	57	63	61	73	28,07	102	39,73
Kihnu vald	11	10	11	10	12	9,09	20	66,67
Lääneranna vald	68	57	58	72	67	-1,47	95	41,79
Põhja-Pärnumaa vald	88	81	97	96	91	3,41	133	46,15
Pärnu linn	598	589	626	642	662	10,70	955	44,26
Saarde vald	56	45	63	68	60	7,14	72	20,00
Tori vald	132	137	139	159	170	28,79	238	40,00
Mehed ja naised kokku	1918	1872	2067	2164	2275	18,61	3219	41,49

Lisa 5. Andmed Pärnumaa kohalike omavalitsuste kohta aastatel 2015-2019

(RV0282; RV0282U; ER32; ER032; ST004; ST005; RR30; RR300; RR301; RR302; TT065; TT4645)

	Haldusüksus	Rahvaarv	Statistilise profiili kuuluvate ettevõtete arv	Brutotulu saajad	Palgatöötaja kuu keskmine brutotulu	Maksutulud	Hariduskulud	Registreeritud töötute arv	Tööealiste arv
1. 2015	Häädemeeste vald	4845,00	407,00	1691,00	880,02	2670,34	2536,20	109,00	3720,00
2. 2015	Kihnu vald	677,00	113,00	229,00	894,08	366,10	308,20	20,00	547,00
3. 2015	Lääneranna vald	5680,00	191,00	2013,00	868,34	1133,62	3534,50	151,00	4384,00
4. 2015	Põhja-Pärnumaa vald	8626,00	561,00	3412,00	878,00	5146,22	4901,40	172,00	6626,00
5. 2015	Pärnu linn	50946,00	4633,00	19249,00	899,57	30289,53	37541,40	1125,00	37209,00
6. 2015	Saarde vald	4921,00	336,00	1696,00	891,42	2899,89	2508,00	98,00	3763,00
7. 2015	Tori vald	11560,00	906,00	4512,00	885,52	6682,55	6199,50	244,00	8726,00
8. 2016	Häädemeeste vald	4874,00	428,00	1717,00	954,17	2886,42	3046,90	100,00	3721,00
9. 2016	Kihnu vald	682,00	110,00	233,00	995,08	430,79	284,80	19,00	553,00
10. 2016	Lääneranna vald	5569,00	195,00	2019,00	926,36	1179,06	2988,80	142,00	4286,00
11. 2016	Põhja-Pärnumaa vald	8506,00	553,00	3408,00	939,76	5433,05	5271,20	179,00	6505,00
12. 2016	Pärnu linn	50697,00	4764,00	19379,00	961,49	32126,93	30724,40	1090,00	36814,00
13. 2016	Saarde vald	4837,00	349,00	1709,00	961,98	3045,82	2633,00	100,00	3692,00
14. 2016	Tori vald	11527,00	948,00	4579,00	950,63	7197,82	6503,80	243,00	8667,00
15. 2017	Häädemeeste vald	4876,00	457,00	1765,00	1036,70	3138,27	3187,40	106,00	3704,00
16. 2017	Kihnu vald	686,00	112,00	239,00	1081,07	465,29	264,40	25,00	557,00
17. 2017	Lääneranna vald	5468,00	508,00	2019,00	974,21	1244,93	3398,60	147,00	4183,00
18. 2017	Põhja-Pärnumaa vald	8406,00	572,00	3365,00	1006,70	5600,75	6185,90	206,00	6368,00
19. 2017	Pärnu linn	50450,00	4899,00	19330,00	1022,80	34279,27	43528,00	1195,00	36361,00
20. 2017	Saarde vald	4768,00	358,00	1711,00	1032,32	3205,51	3328,80	129,00	3609,00
21. 2017	Tori vald	11509,00	984,00	4628,00	1020,86	7726,76	7695,20	260,00	8601,00
22. 2018	Häädemeeste vald	4862,00	468,00	1830,00	1102,56	3602,13	3366,33	111,00	3683,00
23. 2018	Kihnu vald	685,00	112,00	259,00	1132,05	527,20	281,34	23,00	558,00
24. 2018	Lääneranna vald	5382,00	538,00	1982,00	1042,24	3950,40	3470,89	163,00	4075,00
25. 2018	Põhja-Pärnumaa vald	8289,00	591,00	3317,00	1068,19	6129,65	6924,30	214,00	6215,00
26. 2018	Pärnu linn	50403,00	5051,00	19468,00	1090,12	38254,57	37290,12	1233,00	36129,00
27. 2018	Saarde vald	4636,00	352,00	1706,00	1074,26	3436,23	3413,14	131,00	3496,00
28. 2018	Tori vald	11499,00	1026,00	4632,00	1084,28	8545,85	9015,20	289,00	8575,00

29. 2019	Häädemeeste vald	4821,00	455,00	1789,00	1194,21	3934,60	4398,15	129,00	3633,00
30. 2019	Kihnu vald	687,00	109,00	268,00	1208,87	605,79	321,27	25,00	553,00
31. 2019	Lääneranna vald	5343,00	551,00	1974,00	1102,33	4247,84	4032,04	156,00	4020,00
32. 2019	Põhja-Pärnumaa vald	8235,00	604,00	3232,00	1133,93	6639,84	6983,74	215,00	6129,00
33. 2019	Pärnu linn	50643,00	5056,00	19488,00	1162,63	42089,68	49987,95	1298,00	36251,00
34. 2019	Saarde vald	4546,00	360,00	1682,00	1140,07	3678,81	3554,69	122,00	3390,00
35. 2019	Tori vald	11663,00	1015,00	4654,00	1155,71	9546,13	10656,48	330,00	8676,00

Lisa 6. Andmed regressiooni- ja korrelatsioonianalüüsiks

(RV0282; RV0282U; ER32; ER032; ST004; ST005; RR30; RR300; RR301; RR302; TT065; TT4645; autori arvutused)

	Haldusüksus	Rahvaarv	Ettevõtete arv 1000 elaniku kohta	Brutotulu saajad tööealisest rahvastikust, %	Keskmine kuu brutotulu osakaal Eesti keskmisest kuu brutotulust, %	Maksutulu 1000 elaniku kohta	Kulud haridusele 1000 elaniku kohta	Töötute osakaal tööealisest rahvastikust, %
2015	Häädemeeste vald	4845,00	84,00	45,46	86,86	551,15	523,47	2,93
2015	Kihnu vald	677,00	166,91	41,86	88,25	540,76	455,24	3,66
2015	Lääneranna vald	5680,00	33,63	45,92	85,71	199,58	622,27	3,44
2015	Põhja-Pärnumaa vald	8626,00	65,04	51,49	86,66	596,59	568,21	2,60
2015	Pärnu linn	50946,00	90,94	51,73	88,79	594,54	736,89	3,02
2015	Saarde vald	4921,00	68,28	45,07	87,98	589,29	509,65	2,60
2015	Tori vald	11560,00	78,37	51,71	87,40	578,08	536,29	2,80
2016	Häädemeeste vald	4874,00	87,81	46,14	88,54	592,21	625,13	2,69
2016	Kihnu vald	682,00	161,29	42,13	92,33	631,66	417,60	3,44
2016	Lääneranna vald	5569,00	35,02	47,11	85,96	211,72	536,69	3,31
2016	Põhja-Pärnumaa vald	8506,00	65,01	52,39	87,20	638,73	619,70	2,75
2016	Pärnu linn	50697,00	93,97	52,64	89,22	633,70	606,04	2,96
2016	Saarde vald	4837,00	72,15	46,29	89,26	629,69	544,35	2,71
2016	Tori vald	11527,00	82,24	52,83	88,21	624,43	564,22	2,80
2017	Häädemeeste vald	4876,00	93,72	47,65	89,76	643,62	653,69	2,86
2017	Kihnu vald	686,00	163,27	42,91	93,60	678,26	385,42	4,49
2017	Lääneranna vald	5468,00	92,90	48,27	84,35	227,68	621,54	3,51
2017	Põhja-Pärnumaa vald	8406,00	68,05	52,84	87,16	666,28	735,89	3,23
2017	Pärnu linn	50450,00	97,11	53,16	88,56	679,47	862,79	3,29
2017	Saarde vald	4768,00	75,08	47,41	89,38	672,30	698,15	3,57
2017	Tori vald	11509,00	85,50	53,81	88,39	671,37	668,62	3,02
2018	Häädemeeste vald	4862,00	96,26	49,69	89,35	740,87	692,38	3,01
2018	Kihnu vald	685,00	163,50	46,42	91,74	769,63	410,71	4,12
2018	Lääneranna vald	5382,00	99,96	48,64	84,46	734,00	644,91	4,00
2018	Põhja-Pärnumaa vald	8289,00	71,30	53,37	86,56	739,49	835,36	3,44
2018	Pärnu linn	50403,00	100,21	53,88	88,34	758,97	739,84	3,41
2018	Saarde vald	4636,00	75,93	48,80	87,06	741,21	736,23	3,75
2018	Tori vald	11499,00	89,23	54,02	87,87	743,18	784,00	3,37
2019	Häädemeeste vald	4821,00	94,38	49,24	90,70	816,14	912,29	3,55
2019	Kihnu vald	687,00	158,66	48,46	91,82	881,79	467,64	4,52
2019	Lääneranna vald	5343,00	103,13	49,10	83,73	795,03	754,64	3,88
2019	Põhja-Pärnumaa vald	8235,00	73,35	52,73	86,13	806,30	848,06	3,51
2019	Pärnu linn	50643,00	99,84	53,76	88,31	831,11	987,07	3,58
2019	Saarde vald	4546,00	79,19	49,62	86,59	809,24	781,94	3,60
2019	Tori vald	11663,00	87,03	53,64	87,78	818,50	913,70	3,80

**Lihtlitsents lõputöö salvestamiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ning
juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta**

Mina, Maria-Elise Taggu,

(30.12.1998)

1. annan Eesti Maaülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud lõputöö
Töötus Pärnumaa kohalikes omavalitsustes aastatel 2015-2020,
mille juhendaja on Anne Pöder,
  - 1.1. salvestamiseks säilitamise eesmärgil,
  - 1.2. digiarhiivi DSpace lisamiseks ja
  - 1.3. veebikeskkonnas üldsusele kättesaadavaks tegemisekskuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega
isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Lõputöö autor

_____
(allkirjastatud digitaalselt)

Tartu, 24.05.2021

Juhendaja(te) kinnitus lõputöö kaitsmisele lubamise kohta

Luban lõputöö kaitsmisele.

Anne Pöder _____
(allkirjastatud digitaalselt)

24.05.2021